

1 Coodintoidi

inānite Pabodo ɕadota ante tānota nānō yewæmongainta

Coodinto iñōmō Codito ingante nāni pōnencabo

¹ Wængonguī angā ēñēninque Itota Codito botō imote aa pedinque da godongā godōmo inte botō Pabodobo yewæmōmopa. Mōnō tōniñacā Totēnē tōnō guēa apānete ate yewæmōmo aedāni. ² Coodinto iñōmō mīnitō Codito ingante mīni godongāmæ pōnencabo iñōmīni inte ēñēedāni. Wængonguī, Botō quīmīni badinque mīnitō Itota Codito nempo quēwēninque tæiyæ waēmō ēwocate quēwencæmīnimpā, ante cædinque añecā pōnimīni inte mīnitō acæmīnimpā, ante yewæmōmopa. Ayæ adobai, Mōnō Awēnē Itota Codito emōwo ante nē aa pedāni tōmāmæ quēwēnāni incæ acædānimpā, ante yewæmōmopa. Itota Codito iñōmō mōnō Awēnē ingā incæ tōmēnāni Awēnē adocā ingampa. ³ Mōnō Mæmpo Wængonguī tōnō mōnō Awēnē Itota Codito godongāmæ waadete pōnō cæda ate mīnitō gānē pōnente quēwencæmīnimpā, ante botō Totēnē tōnō amōnāpa.

Codito nānō entawēnō bai nanguī entawēmōmpa, ante

⁴ Wængonguī waadete pōnō cæcā ate mīnitō Codito Itota nempo quēwēninque tōmengā nānō entawēnō bai nanguī entawēmīnimpā, ante adinque botō mīnitō beyæ ante Wængonguī ingante waa ate pōnēninque cōwē apānebopa. ⁵ Edæ Codito nempo quēwēñōmīnite tōmengā nānō ate ēñengainō ante pōnō apānecā ēñēninque mīnitō do entawēmīnimpā. Ininque māninō nānō ate ēñengainō ante eyepæ entawēmīni iñinque mīnitō nō apānemīni bamīnimpā. ⁶ Edæ mōnitō, Itota iñōmō

adocä mönō Codito inongä ingampa, ante apäнемöni ëñëninque minitō Ao äninque, Näwangä impa, ante wede pönëninque waa cæte quëwëmïni acäëmpa.

⁷ Mäninō beyä, Mönō Awënë Itota Codito æyedënō pöninque edonque pönï a ongonguingä, ante wänō cöninque minitō wæntæye badämaï incæminimpa, ante cædinque Wængongui Önöwoca pönō apäneca ëñëninque minitō eyepä inte waa cæquimïni iminipa. ⁸ Minitō cöwë iinque baganca tæï ongonte oda cædämaï incæminimpa, ante Wængongui pönō cæcä ate mönō Awënë Itota Codito pönedë mänïñedë ate minitō wentamō ædō cæte entawenguimïni. Edæ dæ ampa. ⁹ Wængongui, Botō Wengä Itota Codito inñömō minitō Awënë inongä ingampa. Ininque minitō tömengä nempo quëwëninque tömengä tönō godongämæ cæte quëwencæminimpa, ante minitō iminite äñete aa pecantapa. Mänömaï ante në aa pecä inñömō tömengä nänō angainō bai edæ cöwë në ædämō cæcä ingampa cæminii.

Wæætë godō wæætë godō cædämaï iedäni, ante

¹⁰ Botō tönïñamïni, botō mönō Awënë Itota Codito ëmōwo apänedinque iïmaï ante ämo ëñëmaïminipa. Mönō pönencabo imompa, ante adodō pönëninque minitō tömäminïni godongämæ Ao ante adonque cædinque näwæ godämaï iedäni. ¹¹ Botō tönïñamïni apänebo ëñëedäni. Codoeidi minitō iminitedō ante apänedinque, Coodintoidi nani pönencabo incæ wæætë godō wæætë godō tedewënanipa. ¹² Ante apänedäni ëñëninque botō, Iïmaï impa, ante apänebo ëñëedäni. Pancamïniya, “Mönitō Pabodo nänō në ëmiñämöni imönipa,” ante cæminipa. Pancamïniya guiquënë, “Apodo nänō në ëmiñämöni imönipa,” ante cæminipa. Pancamïniya guiquënë, “Pegodo nänō në ëmiñämöni imönipa,” ante cæminipa. Ayä wæætë pancamïniya guiquënë, “Codito

nänö nē ēmiñæmōni ïmōnipa,” ante cæminipa. Mänö-mainö ante mīnitō wadō wadō ante tedewēmīni awædō.

¹³ Ìñæmpa Codito nāmā incæ ante dicæ wadō wadō ante apænecantawogaa. Incæte Codito nempo quëwēmīni inte mīnitō, Pabodo ēmiñæmōni ïmōnipa, ämīni. Apodo ēmiñæmōni ïmōnipa, ämīni. Pegodo ēmiñæmōni ïmōnipa, ämīni. Ayæ botō Pabodobo ïñōmote wadāni awæ ñænquedimæ gönōninque mīnitō beyæ wænōnāni dicæ wæntawogaa. Ayæ botō Pabodobo ëmōwo apænedinque mīnitō dicæ æpænē guimīnitawogaa. ¹⁴ Botō mīnicabo weca quëwëninque Codipo tönō Gayo ïnate mänīnaque ïnate æpænē guidōmo guīdatapa, ante pönëninque waa tobopa. ¹⁵ Mänömaï ï adinque mīnitō, Pabodo ëmōwo apænedinque æpænē guītamōnipa, ante ædō cæte anguimīni, ante tobopa.

¹⁶ Æ, tæcæ pönëmopa. Etepänäidi ïnānite adobaï guidōmo guīdānitapa. Wadāni ïnānite wabänō guidōmoï, ante wīi pönëmopa. ¹⁷ Edæ Codito, Bitō æpænē guidōmi guīcædānimpa, ante botō ïmote änāmaï ingacäimpa. Wæætë, Tæi piñænongä inte Codito mönō wædō ante teëmë mongænte ñænquedimæ wængä beyænque mönō quëwengäimpa, ante apænebi ëñencædānimpa. Ayæ, Mänīne ante wadāni, Önonque impa, ante änāmaï incædānimpa, ante wææ cædinque bitō waodānique nāni nanguï ëñente apænedō ante apænedāmaï incæbi-impā. Wæætë, Codito ingantedō ante watapæ apænebi ëñencædānimpa, äninque Codito botō ïmote da godongä gobo ïmopa.

Codito Wængonguï nänö ëñënö entawëninque tæi nänö piñænö entawengampa

¹⁸ Itota ingante nāni timpogaïwæ ante apænemōni adinque nē wænguīnāni guiquënë, Mänīwæ ante apænete wædānitedō abi, ante badete todānipa. Codito ængä

beyænque nē quēwēmōni guiquēnē, Codito māniwāa wængā beyænque Wængonguī tæi piñante pönö cæ-campa, ante wede pönente apænemōnipa. ¹⁹ Edæ Wængonguī, ĩmaī cæcæboimpa, angampa, ante yewæmonte ongompa.

“Nē adāni ōnonquedō ante ēñēnānipa,
ante botō nanguī nāni ēñēnō ante wido cæcæboimpa.
Nē nāmā mā pönente ēñēnāni guiquēnē ōnonque
ēñēnānipa, ante botō nāmā nāni ēñēnō ante
Baa ancæboimpa,”
ante Wængonguī cæcampa, ante yewæmongatimpa.

²⁰ Mänōmaī cædinque Wængonguī, Inguipogaque quēwēnāni nāni nanguī ēñēnō incæ ōnonque impa, ante ēñenguēnē quēwēmīni, ante do odōmongampa. ĩninqe adocanque ingante, Nanguī ēñēmipa, ante Wængonguī dicæ anguingāa. Dodāni nāni wææ angainō ante nē nō odōmōmi ĩmipa, ante Wængonguī dicæ anguingāa. Nāmā mā pönēninque nē nō apænebi ĩmipa, ante Wængonguī dicæ anguingāa. Edæ dæ ampa. ²¹ Edæ, Inguipogaque quēwēnāni ocaidē nanguī ēñēnāni incæ ōnonque nāni ēñēnō beyænque botō imote ædō cæte ate bai pönenguīnāni, ante Wængonguī nē nō ēñēnongā inte cæcampa. Codito nānō cægainō ante apænemōni adinque ĩnāni ĩñōmō, Ōnonque tedewēnānitedō abi, ante badete todānipa. ĩñæmpa Codito nānō cægainō ante badete nāni todō beyænque minitō wæætē nē wede pönēmīni inte quēwencæminimpa, ante Wængonguī nōingā pönēninque pönö cæcampa.

²² Oodeoidi, Ōönædē nāni mā cæi bai bamönengæ cæmīni ate ēñēmaimōnipa, ante ānewēnānipa. Guidiegoidi guiquēnē, Nāmā mā pönēninque ēñēmaimōnipa, ante cædānipa. ²³ Mōnitō guiquēnē, Codito ingante awænēmæ timpote wænōnāni wængacäimpa, ante māniñonque ante apænemōni

ēñēminipa. Mänömaïnö ante apænemöni ēñēninque oodeoidi guiquënë Baa ante tee tēwate bai oda cædänipa. Guidiegoidi guiquënë mänīne ante ēñēninque badete todänipa. ²⁴ Mönitö oodeomöni iñömönite mīnitö guidiegomīni iñömīnite ædänimē inänite Wængonguī apænte ængä ingaimö inte mönö iñömö edæ iīmaī ante pönēmompā. Wængonguī nänö nö ēñēnö incæ Codito encacampa, Wængonguī nänö tæī piñænö incæ Codito entawengampa, ante do edæ ēñēnte pönēmompā.

²⁵ Wængonguī önonque ante cæcampa, ante pönēwēmīnitawoo. Mönö waocabo nanguī ēñēmö imompā, ante pönēmīnitawoo. Iñæmpā, Nanguī ēñēmö, ante tedewēmö incæ önonque wædämö inte cæmompā. Wæætē Wængonguī guiquënë önonque cæte bai cæcā incæ godömenque gomonga nanguī ēñengä inte cæcampa. Ayæ, Wængonguī aquiingä inte cæcampa, ante pönēmīnitawoo. Iñæmpā mönö waocabo tæī piñæmö imompā, ante tedewēmö incæ mönö önonque aquiimö inte cæmompā. Wæætē Wængonguī guiquënë nē önonque cæte bai cæcā incæ godömenque gomonga tæī piñænogä inte cæcampa.

²⁶ Iñänäni, æbänö iñömīnite Wængonguī aa pecantapa, ante pönēedäni. Tömämīni dicæ nanguī ēñēmīni ingamīniyaa. Inguipogaque quëwënäni nanguī nāni encadö bai mīnitö tömämīni dicæ adobaī nanguī encamīni ingamīniyaa. Tömämīni dicæ nanguī tæī piñæmīni ingamīniyaa. Awënēidi pæingä nänö awënë baquinque ēñacā bai mīnitö tömämīni dicæ adobaī awënë baquinque ēñamīniyaa. Mänömaī iñömīnite Wængonguī dicæ aa pecantawogaa. Incæte adocanque adocanque mänömaī iñömīnite Wængonguī aa pegacäimpa.

²⁷ Wæætē, Nē nanguī ēñänäni incæ guñēnte wæcædänimpa, ante cædinque Wængonguī iīmaī cægacäimpa. Inguipoga quëwënäni inänite cöwä adinque

nē önonque cæi bai cædäni inänite apænte ængacäimpa. Ayæ, Nē tæi piñænäni incæ guiñente wæcædänimpa, ante cædinque Wængonguï inguipoga nē wæntæte cædäni inänite apænte ængacäimpa. Ìninqe tömengä mänömaï cæcä ate waa cædänipa, ante adinque nē tæi piñænäni wæætë guiñente wædänipa. ²⁸ Wængonguï inguipoga quëwënäni nani waa pöni mäincoo ëwente bai bacäëimpa, ante cædinque, Inguipoga pancacooga wiwa incoo impa, ante adinque mänincooque æninqe waa cægacäimpa. Ayæ, Önoncooque impa, ante mönö änoncoo adinque tömengä ingante do æninqe nö cægacäimpa. Ayæ, Dæ ampa, mönö änoncoo incæ do adinque Wængonguï mänincoo æninqe nanguï cægacäimpa. ²⁹ Ìninqe Wængonguï weca ongöninqe waocä adocanque incæ, Waëmö ïmopa, ante ædö cæte anguingää.

³⁰ Wængonguï pönö ængä beyænque mïnitö Codito Itota nempo quëwëminipa. Wængonguï Codito Itota ingante da pönongä æninqe mönö Codito nänö ëñënö bai ænte entawëmompä. Tömengä nempo quëwëninqe mönö tömengä nänö nö cæte quëwënö bai adobai ænte entawëmompä. Ayæ tömengä tæiyæ waëmö nänö ëwocadö adobai pönongä æninqe tæiyæ waëmö ëwocate quëwëmompä. Ayæ Codito ængä beyænque mönö abæ tawænte gote bai quëwëmompä. ³¹ Ìninqe Wængonguï beyæ nani yewæmongainö bai iïmaï ante bacäëimpa. “Waocä, botö nanguï waëmö pöni ïmopa, ante nämä waa ate apæneinente wædongä iñömö tömengä wæætë, Mönö Awënë adocanque waëmö pöni ingampa, ante apænecä ïninqe waa cæbaingampa.”

2

Itota Codito ingante awäa timpodäni wængacäimpa, ante

¹ Iñänäni botö minitö weca apäñecæte ante mä pön-
 inque nē nanguī ēñēnāni nāni waa ēñēnō bai ēñēnā-
 maī imo inte bai pontabopa. Waodāni nāni waa tede
 bai tededāmaī imo incæ pontabopa. Wæætē, Wæn-
 gonguī nāwangā waa pōnī cægacāimpa, ante mäninonque
 ante apäñecæte ante pontabopa. ² Itota Codito in-
 gante do adimo inte botö, Tömenganque nänö cæ-
 gainonque ante ēñente bai cædinque botö coodintoidi
 weca gote apäñebote, ante godāmaī iñedē do änö-
 moimpa. Ininque, Wadö nāni nanguī ēñēnō ante
 ēñēnāmaī inte bai cædinque botö, Itota Codito ingante
 awāa timpodāni wængacāimpa, ante mäninonque ante
 ēñente bai gote apäñebote, ante pönēninque minitö
 weca pontabopa. ³ Ayæ botö aquiimo pōnī inömo inte
 minitö weca pöninque, Ædö cæte apäñequimoo, ante
 guñēnete wædinque nanguī do do wāate pōmo amini-
 tapa. ⁴ Pöninque botö, Mänömaī impa, ante dicæ tōmēmo
 nanguī ēñēnō ante tedetabogaa. Wængonguī beyæ
 apäñebo ēñēedāni, ante änimo incæ botö dicæ waa pōnī
 tedete bai apäñetabogaa. Wæætē Wængonguī Önöwoca
 tönö äawocaque bai ewocadinque botö tōmengā nänö
 tæi piñænö beyænque apäñebo aminitapa. ⁵ Mänömaī
 cædinque botö, Waomö mönö nanguī ēñēnō beyænque
 ante wii pönencæminimpa. Wæætē Wængonguī nänö tæi
 piñænö beyænque wede pönēmīni bacæminimpa, ante
 cæcæte ante mänömaī ponte apäñetabopa.

*Wængonguī æbänö emongää, ante tōmengā Önöwoca odö-
 mongā ēñēmompa, ante*

⁶ Wæætē ædæmō pönēnāni æmæwo pæte bai iñönānite
 mönitö tōmēnāni weca ongöninque möni nanguī ēñēnīnō
 ante apänemönipa. Incæte ñöwodāni nāmā nāni ēñēnō
 ante apäñedāmaī imönipa. Ayæ imæca awēnēidi nāni

dæ goquincabo tōmēnāni nāni ēñēnō ante apænedāmai imōnipa.

⁷ Wæætē Wængongui awēmō iñonte nānō ēñengainō ante apænemōnipa. Tōmengā iñōmō, Botō nanguī ēñēnōmo inte pōnō cæbo beyænque botō nē apænte ænānique ñāō apāite bai entawencædānimpa, ante ingui-poga dæ āñedē wēēñēdē pōnī incæ mōnō imonte ante pōnō cægacāimpa. Incæte, Mānōmai cæcæboimpa, ante tōmengā nānō ēñēnō ante wadāni ēñēnāmai incædānimpa, ante wææ cædinque wē wodonte bai cædinque tōmengā nānō ēñengainō ante ñōwo ganca awēmō iñōmō entawēnongāimpa. Ñōwo iñōmō tōmengā awēmō nānō ēñengainō ante tæcæ apænecā ēñēnimōni inte mōnitō wæætē mānīnō ante ñōwo apænemōnipa. ⁸ Inguipoga awēnēidi guiquēnē Wængongui nānō wē wodonte ēñengainō ante dicæ ēñēnāniyaa. Edæ mānīnō ante ēñente bai tōmēnāni mōnō Awēnē ñāō bai entawēnongā iñongante awāa timpote wænōnāmai incædōnānimpa. ⁹ Wæætē iīmai ante yewæmongatimpa.

“Botō imote nē waadete pōnēnāni iñōmō watapæ quēwencædānimpa,
ante Wængongui do pōnō badongacāimpa.

Mānīnō nānō pōnō cægāinō ante waocā dicæ acāa.

Mānīnō ante dicæ ēñengāa.

Edæ waocā nāmanque mā pōnēninque dicæ ēñengāa,”
ante nāni yewæmongai bai iīnque bacæimpa, ante mōnitō apænemōnipa. ¹⁰ Wængongui Ōnōwoca guiquēnē tōmāā cōwā adinque Wængongui awēmō nānō pōnō badongāinō ante edonque adinque do ēñengampa. Iīnque mōnonga pō guidinque tōmengā mōnō imonte edonque odōmongā ēñēmompa.

¹¹ Edæ mōnō waocabo incæ, Adocanque ōnōwēnenque pōnēē cōñongante wacā, Æbānō ante pōnēē congāa,

ante ædö cæte eñguingää. Edæ nē pönēē congä guiquēnē, Botö æbänö ante pönēē cōmoo, ante tömengä adocanque önöwēnenque pönente eñgampa. Wængonguī adobaī ingampa. Wængonguī æbänö ante awēmö pönēē congää, ante waocä ædö cæte eñguingää. Wængonguī æbänö ante pönēē congää, ante tömengä Önöwoca adocanque eññongä wadäni eññämaī inänipa. ¹² Wængonguī iñömö, Botö æbänö pönömo æminii, ante edonque acæminimpa, ante cædinque tömengä Önöwoca ingante da pönongä ænte ewocate amompa. Ininque inguipogaque quēwēnāni nāni pönēnö baī entawēnāmaī inömö inte mönö Wængonguī tömengä Önöwoca tönö äawocaque baī ewocamö inte do eñēmompa.

¹³ Mönitö iñömö, Wængonguī mänömaī pönö cæcampa, ante odömoncæte ante mä pönente möni eññö ante apænedāmaī imönipa. Wæætē Wængonguī Önöwoca pönö odömonte apæneçä eñente ewocadinque tömengä nänö odömönö möni eññö ante apænemönipa. Edæ Wængonguī Önöwoca nänö pönēnö ante eñencæte ante Wængonguī Önöwocaque nänö apænete ante apænete eñente ewocacæimpa, ante pönēninque mönitö mänineque ante apænemönipa.

¹⁴ Edæ, Wængonguī Önöwoca nänö pönēnö æbänö i, ante tömengä Önöwoca tönö äawocaque baī nē ewocadānique pönente eññänipa. Ininque nē ömæwocä baī ingä guiquēnē tömengä ædö cæte edonque eñguingää. Edæ oda cæcampa. Mäninö ante apænemöni eññinque tömengä, Önonquedö ante apænete wæcantedö abi, ante badete todinque edæ, Baa angampa. ¹⁵ Wængonguī Önöwoca tönö äawocaque baī nē ewocacä guiquēnē, Tömää æbänö i, ante cöwä adinque edonque pönī eñgampa. Wæætē edæ, Tömengä æbänö ewocacää, ante wadäni cöwä

adäni incæte ædö cæte apænte anguinäni. ¹⁶ Ayæ, “Wængongui Awënë æbänö nangui ëñente pönengää, ante æcänö ëñenguingää. Edæ Wængongui ingante godömenque odömönänipa diyæ ëñente baquingää,” ante yewæmongatimpa. Mönö guiquënë Codito ëñente nänö pönënë ante entawëmompä.

3

Wængongui ingante në cæmö mönö godongämæ cæcabo

¹ İñänäni ëñeedäni. Codito Önöwoca tönö në ædæmö ewocadäni inänite botö Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante do apænebopa. Minitö guiquënë mem-poga ëñamini inte Codito nempo quëwëmini incæ tæcæ ëñadäni bai pædämaï inömini inte minitö inguipogaque ante pönëmini awædö. Mänömaï beyæ botö adobainö ante ædö cæte minitö iminite apænequimoo. ² Edæ tæcæ ëñadäni inömö tæëmö mönö cængui capo capo cænämaï inänipa. Minitö inömö tömënëni bai adobai imini inte Wængongui Önöwoca nänö apænedö ante ædö cæte ëñenguiminii. İninqe tæcæ ëñadingä ingante goömæ di godönete bai cædinque botö minitö iminite apænedinque adodeque adodeque apænebo ëñëminitapa. İñæmpa nïwo ganca tæcæ ëñadäni bai inömini inte minitö æiquedö ëñenguiminii. ³ Edæ cöwë inguipogaque ante pönëmini inte pancaminiya, Wacä gomonga cæ-campa, ante pïinte wëminipa. Pancaminiya guiquënë wæætë godö wæætë godö pïinte anewëminipa. Mänömaï cæte quëwëninque minitö ömæwocadäni bai imini inte inguipogaque ante pönente quëwëmini abopa. ⁴ Edæ iïmaï ante tedewëminipa. Adocanque, “Botö Pabodo nänö në ëmiñæmo imopa,” ante cæcampa. Wacä, “Botö

guiquënë Apodo nänö nē ėmĩñämo ĩmopa,” ante cæ-campa. Mänömainö ante mĩnitö ömæwocamĩni inte baĩ cæmĩni awædö.

⁵ ĩñæmpa, Apodo æcänö ingää, ante pönemĩni. Pabodo æcänö ingää, ante pönemĩni. Edæ botö mönö Awënë nänö pönö anganca tömengä ingante nē cæbo bagaboimpa. Apodo adobaĩ mönö Awënë nänö pönö anganca Awënë ingante nē cæcä bagacäimpa. ĩnque tömengä beyä nē cæmönaque ĩmöna inte mönatö mĩnitö ĩmĩnite apænemöna ėñente pönemĩnitapa. ⁶ Tömëmö minte baĩ cædinque botö mä apænebo ate mĩnitö tæcæ ėñemĩnitapa. Apodo guiquënë, Cöñe bate pæcäeimpa, ante æpæ gao caadani baĩ cædinque mĩnitö ĩmĩnite godömenque nanguĩ odömonte apænegä ėñemĩnitapa. Incæte mönatö apænemöna beyænque ædö cæte tä bocate baĩ pæwocaquĩmĩni. Wængonguĩ adocanque nē apænegä beyænque mĩnitö tä bocate baĩ pæwocate ewocamĩnipa. ⁷ ĩnque minte baĩ nē apænebo inte botö tönö Apodo æpæ gao cæte baĩ nē odömonte apænegä tönö mönatö ĩñömö önömönaque ĩmönapa. Wængonguĩ tömengä adocanque angä beyænque pæmĩnitapa.

⁸ Botö nē apænebo tönö Apodo nē odömonte apænegä tönö mönatö, Pæcäeimpa, ante äanque baĩ Wængonguĩ beyænque cæmönapa. ĩnque botö nē apænebo ĩñömote tömengä nē odömonte apænegä ĩñongante Wængonguĩ ĩñömö, Mĩnatö apænegaĩnö beyä æeda, ante eyepæ pöni pönongä æncæmönaimpa. ⁹ Mönatö ĩñömö Wængonguĩ tönö godongämæ cæmöni inte möni nē cæcabo ĩmönipa. Mĩnitö guiquënë Wængonguĩ quĩmĩni ĩñömĩni inte tömengä gönea baĩ pæwocamĩni ĩmĩnipa.

Ayæ adobaĩ tömengä nänö mænöincö baĩ ĩmĩnipa. ¹⁰ Nē ėñente mænongä ĩñömö, Wænömænæca ĩnö

mæningæimpa, ante cædinque dicacoo cö cö cæcampa. Botö iñömö Wængongui waadete pönö cæcä ate nē ēñente mæningä bai adobai bagaimo inte botö mīnitö weca mā ponte apænebo ēñēmīnitapa. Nōwo guiquēnē botö mänōmai cö cæte bai mā apænebo ēñēmīni ate wadāni ponte botö cö cædincaa wænömēnæca mænonte bai cædinque godömenque odömonte apænedāni ēñēmīnīpa. Īnīnque edæ æcānō mänīncaa mænonte bai odömōna tōmengä tōingä mænonte bai nō ēñente odömonte apænequēnengä ingampa. ¹¹ Waodāni, Dica adocaa wænömēnæca iñö mæningæimpa, ante tāno nāni cö cædinca bai Itota Codito adocanque Tānocä ingampa. Īnīnque, Wacä tānocä ingampa, ante bai cædinque mīnitö ædö cæte wacä miñæ gomīnīi. Īñæmpa, Dica wacaa wænömēnæca iñö mænonte bai babaimpa.

¹² Ayæ tānoca nāni gö cædinca bai Itota Codito Tānocä iñongante mönitö, Mänīncaa adocaa wænömēnæca mæningæimpa, ante bai cædinque odömonte apænemōnīpa. Nē mænōnāni iñömö oodo ænīnque padata ænīnque dica nāni waa pōnī adīnca ænīnque, Quīncamē ewēnāmai īngīnca, ante ænīnque tōmēnāni nāni mænōnō bai cædinque pancamōniya nō pōnī odömonte apænemōni ate mönitö apænedö wido cædāmai īngæimpa. Wadāni guiquēnē awæ ænīnque gaguīmæ amīmō ī ænīnque ayawāa amīwæ ænīnque quīncoomē ewēnguīncoo ænīnque godö mænōnāni bai cædinque tōmēnāni ōnonque odömonte bai apænedānīpa. ¹³ Edæ Wængongui nānō apænte anguīōnæ iīnque ba ate gonga nāni angä nangui bæcocæimpa. Māniñedē ate edæ, Mönitö æbānō ñōwo odömonte apænemōnīi, ante ñāö gongæ edonque acæimpa. Wængongui māniñedē mönitö apænedö apænte ancæte ante cædinque nē tante bai cæcä ate pancadea æmæwo

montæ göne ate pancadea ongö æncæcäimpa.

¹⁴ Īninque, Æcänö mænongaincö montæ gönämaï ĩ, ante adinque Wængonguï eyepæ pönongä æninque nē mænongaingä wæætē watapæ quēwencæcäimpa. ¹⁵ Wacä guiquēnē tömengä nänö mænongaincö do montæ gö adinque Wængonguï mänincö nē mænongaingä ingante pönönämaï incæcäimpa. Incæte mäningä waocä gonga bæcoyömö wodii tao wīnongä bai ömæpocä wæyongante Wængonguï ængä beyænque tömenganque quēwencæcäimpa.

¹⁶ Mīnitö ĩñömö, Wængonguï Önöwoca ingante do æninque tömengä ingante ewocamompa, ante eñēnāmaï ĩmīnitawo. Wængonguï tæiyæ waëmö oncö bai mönö baö eñamompa, ante eñēnāmaï inte bai cæmini awædö. ¹⁷ Wængonguï oncö tæiyæ waëmö oncö ĩ ĩñonte waocä bæ tate wido cæcä adinque Wængonguï näēmæ tömengä ingante edæ ömæe ewencæcäimpa. Ayæ adobaï Wængonguï tæiyæ waëmö oncö bai baö eñayöminite waocä wapiticæ odömonte apænecä beyæ mīni godongämæ apænedincabo incæ oda cæte nāwæ gomīni adinque nē wapiticæ apænecä ingante Wængonguï adobaï wido cæcæcäimpa.

¹⁸ Mīnitö, Nöwodāni nāni eñēnö ante do nanguï eñēmönipa, ante pönēmīnitawoo. Īñæmpa mänö-mainö ante mīnitö nāmā babæ pönēwēninque apænemīni awædö. Nē nō eñēmīni bacæte ante mīnitö nōwodāni nāni nanguï eñēwēnö ante wido cædinque ömæcamīni badinque nē eñēmīni bacæminimpa. ¹⁹ Inguipogaque quēwēnāni nanguï eñēnāni incæte Wængonguï, Önonquedö ante eñēmīni awædö, angampa. Edæ Wængonguï beyæ apænedinque ĩmaï ante yewæmongadänimpa. “Ömē nāmā nänö ñönömē incæ waocä näēmæ wīni wīni dawacä bai nē nanguï eñēnāni adobaï nāmā nāni

ēñēnō beyænque nāēmæ oda cædānīpa, ante cæbopa,” Wængonguī angampa. ²⁰ Ayæ adobai, “Nē ēñēnāni iñōmō tōmēnāni nāni nanguī ēñente pōnēnō incæ idiquibæ impa, ante edæ mōnō Awēnē do ēñengampa,” ante yewæmonte ongompā.

²¹ Īnīnque, Botō waocā adocanque nānō nē ēmīñæmo inte tobopa, ante ānāmaī incæmīnīmpa. Īñæmpa mōnitō waomīni inte tōmāmōni mīnitō beyæ ante cæte quēwēmōnīpa. ²² Botō Pabodobo iñōmo incæ Apodo ingā incæ Pegodo ingā incæ mīnitō beyæ ante cæte tōmāmōni quēwēmōnīpa. Inguīpo incæ inguīpoga ongoncoo incæ mīnitō beyæ ongompā. Mōnō quēwēmāmo incæ mōnō wænguīmāmo incæ mīnitō beyæ ongompā. Ñōwopāmo incæ mīīmāmo iīncayæ ponguīmāmo incæ quīncoomē incæ edæ mīnitō beyæ tōmancoo ongompā. ²³ Ayæ mīnitō wæætē Codito beyænque quēwēmīni iīmīnīpa. Codito wæætē Wængonguī beyænque quēwengā ingampa, ante āmo ēñēmaīmīnīpa.

4

Itota nānō nē da godongāimōni inte iīmāi cæmōnīpa

¹ Īnīnque mōnatō Pabodobo tōnō Apodo iñōmōnate mīnitō iīmāi ante ēñenguēnēmīni iīmīnīpa. Codito tōnō godongāmæ cædinque tōmengā beyæ ante Pabodo tōnō Apodo nē cæda iñapa. Ayæ godōmenque, Wængonguī tōmengā nānō awēmō ēñengāinō ante pōnō apænecā ēñēna inte tōmēna mānīnō ante nē apæneda iñapa, ante ēñenguēnēmīni iīmīnīpa. ² Īnīnque Awēnē Wængonguī iīmāi angampa. Botō waocā ingante quīēmē pōnō cæbo ænīnque tōmengā botō pōnōnonque entawēnīnque nō pōnente ædæmō aaquēnengā ingampa, ante Wængonguī cōwā adīnque, Æbānō botō beyæ wææ aabii, ante apænte angampa. ³ Īnīnque mīnitō, Pabodo æbānō cæcāā, ante

apænte ancæte ante cōwā amīni incæte botō wædāmaī īmaīmopa. Nē apænte nāni ānoncabo incæ botō īmote adobaī cōwā adīnque apænte ānāni ēñēnīnque botō wædāmaī īmaīmopa. Tōmēmo incæ, Æbānō botō cōwē wede pōnente cæbo īmoo, ante ædō cæte nāmā anguīmoo. ⁴ Botō, Tōmēmo wēnæ wēnæ cædāmaī īnōmo īmopa, ante pōnēmopa. Incæte, Wentamō mongænāmaī īmopa, ante ædō cæte botō nāmā anguīmoo. Mōnō Awēnē adocanque botō īmote nē apænte angā ingampa.

⁵ Mānīnō beyæ mīnitō, Īnque bayedē tōmāā apænte angæīmpa, ante mōnō Awēnē ponganca ee adīnque apænte ānāmaī īedāni. Tōmengā īñōmō waomō mōnō awēmō cægāinō ante, Edonque pōnī acæīmpa, ante ñāō īñōmō māo odōmoncæcāīmpa. Ayæ, Æbānō cæcæboīmpa, ante mōnō ōnōwēnēnque pōnengāinō incæ edonque odōmongā gongæ nāwæ acæīmpa. Ayæ, Adocanque æbānō waa cægacāī, ante, Wacā æbānō waa cægacāī, ante watapæ apænedīnque tōmāmō mōnō cægāinō ante Wængonguī pōnō apænecā ēñente mōnō tocæīmpa.

⁶ Īñānāni ēñēedāni. Waocā adocanque ingante, Waingā ingampa, ānīnque wacā ingante wīī pūncēmīnīmpa, ante yewæmongatīmpa. Īnīnque botō mīnitō beyæ ante, Mōnatō æbānō cæmōna, ante yewæmontabopa. Mīnitō, Apodo tōnō Pabodo æbānō cæda īnaa, ante pōnēnīnque Wængonguī beyæ nāni yewæmongāinonque ante mānīnonque ēñente cædīnque godōmenque cædāmaī incēmīnīmpa, ante cætābopa. ⁷ Īñæmpa tōmāmō ōnōmonque īñōmonte Wængonguī, Bitō gomonga waēmōmi pōnī īmīpa, ante dicæ apænte angantawogaa. Bitō entawēnō īñōmō tōmēmi ocāidē mā bitō pōnēnō beyænque dicæ entawēmitawogaa. Mōnō Codito adocanque edæ pōnō apænecā ēñente nē ænte

entawëmi inömi inte bitö, Tömëmoque nämä beyænque entawëmopa, ante ædö cæte änewëmi.

⁸ Minitö, Eyepæ pönī do entawëmönipa, ante bai cæmini awædö. Minitö waa quëwenguinque ante do eyepæ ænte bai cæmini awædö. Edæ Pabodoidi mönitö beyæ cädämaī iñönänite tömëmöni nämä beyænque awënë odeyemöni bamönipa, ante cæte bai cæmini awædö. Iñæmpa mīnitö näwangä awënë odeyemini bamini bai mönitö adobai awënë odeyemöni badinque nanguī tocædömönimpa. ⁹ Wæætë Itota nänö nē da godongaincabo iñömönite Wængonguī incæ, Yæmiñæ pönī gote nāni wænguinque godänitedö amini, ante badete tote bai odömongä awædö. Mänömaī cæcä adinque waodāni incæ anquedoidi incæ Wængonguī nänö nē badongaināni tömänāni mönitö imönite adinque badete todänipa, ante awædö.

¹⁰ Edæ mīnitö adobai cædinque iīmaī pīimīni wæmönipa. Mönitö Codito beyæ cæyömönite mīnitö, Ocai ömæcamini inte cæminipa, ante pönëmīnitawoo. Wæætë nämanque ante pönëninque, Codito nempo quëwëninque mönitö ocai encamöni inte nanguī ëñëmönipa, ante tedewëmini awædö. Ayæ, Pabodoidi aquī pönī iñönänite mönitö wæætë tæëmö pīñæmönī imönipa, ante pönëmini awædö. Wadāni adobai mīnitö iminīte ante apænëdinque, Waīmīni pönī iminipa, äninque mönitö imönite ante wæætë, Önomīnique iminipa, ante pīnānīpa.

¹¹ Ayæ mönitö nōwo ganca cænguī cænāmaī inte gue ænente awædö. Tepæ bedāmaī inte gæwænte awædö. Weocoo wää tēincoo mongænte awædö. Ayæ tæi tæi pānāni caate wæmönipa. Ayæ oncö ömaamöni inte ¹² mönitö önompoca nanguī cædinque ænte quëwëmönipa. Wënæ wënæ iminipa, ante pīnāni wædinque mönitö wæætë, Minitö iminīte Wængonguī

pönö waadete cæcæcäimpa, ante cæmönipa. Ayæ togænte pänäni ate wædinque mönitö wæætë piinämaï piyænë cæmönipa. ¹³ Mönitö ïmönite ante apænedinque, Wíwa cædänipa töö, ante babæ änäni ëñente wædinque mönitö wæætë waadete apænemönipa. Edæ, Ëwëmöimæ gadonguimæ bai ïminipa. Ömæpocoo wido cæquincoo bai ïminipa töö, ante piïninque inguipogaque quëwënäni ïñömö mönitö ïmönite ñöwo ganca cöwë wido cædäni wædömöni ïmönipa.

¹⁴ Mönitö beyæ cædinque Pabodoidi wæwente quëwënänipa, ante adinque mïnitö wæætë guingo imonte wæcæmïnimpa, ante botö dicæ mänömainö ante yewæmömogaa. Wæætë botö wëmïni bai ïñömïnite botö, Mänömaï cædinque mïni wæquinque impa, ante wææ yewæmömopa. ¹⁵ Mïnitö ïmïnite në aadäni ïñömö diete miïdo ganca mänimpodäni ïñönänite mönitö mïnitö mæmpoidi bai ïmöni guiquënë mëmöniya pönï ïmönipa. Edæ, Itota Codito nempo quëwëninque botö, Itota Codito pönö cæcä beyænque mönö watapæ quëwengæimpa, ante apænebo ëñëmïnitapa. Mänömainö ante apænebo ëñëninque mïnitö mempoga ëñamïni ate botö mïnitö mæmpo bai bagaboimpa. ¹⁶ Mänömaï beyæ botö mïnitö ïmïnite waadete apænedinque, Botö mæmpobo cædö bai mïnitö adobaï cæcæmïnimpa, ante nanguï ämopa.

¹⁷ Botö tömämæ godinque wayömö Codito ingante näni godongämæ pönencabo weca wayömö näni pönencabo weca go guïdinque iïmaï ante apænebopa. Mönö Itota nempo quëwëninque nö ëñëninque waa cæte quëwengæimpa, ante odömonte apænebopa. Mänömainö ante botö odömonte apænedö bai botö tömëmo adodö ëñente quëwëmo abaimpa. ïninque mïnitö, Pabodo mänömaï quëwengampa, ante ëñencæmïnimpa, ante botö në waadecä Tïmoteo ingante da godömo mïnitö weca

ponte apænecæcäimpa. Tömengä iñömö botö wengä bai ñongä inte Codito nempo quëwëninque cöwë nö pönente cæcä ingampa. Tömengä mïnitö weca ponte apæned-
inque, Pabodo nänö odömonte apænedö bai tömengä
nämä adodunque ante cöwë ëñente quëwengampa, ante
apænecä ëñëninque adodö ante pönencæminimpa.

¹⁸ Pancamïniya, Pabodo wiï pongä awædö, ante, Tömëmönique wæætë në ämöni incæmönimpa, ante botö imote piïnte tedewëminipa. ¹⁹ Incæte mönö Awënë Ao angä ate botö oo poncæboimpa. Ponte adinque botö, Tömëmönique në ämöni incæmönimpa, ante në tedewëminii æbänö tedewëminii, ante änämaï incæboimpa. Wæætë adomïni mïni tæi piñænö ante cöwä adinque apænte ancæboimpa. ²⁰ Wængongui Awënë Odeye nempo në quëwëmö iñömö wiï önonque mönö tedequinö beyænque quëwëmompä. Wæætë edæ tæi piñænte mönö quëwënguïnö ante mönö tömengä nempo quëwëmompä. ²¹ Mïnitö æbänö cæmïni ate mïnitö weca ponguïmo. Edæ mïni cædïnö adinque botö pangüenëmo inguïmo, ämïnitawo. Wæætë waadete pönëninque ædæmö cæquënëmo inguïmo, ämïnitawo.

5

Në wiwa towengä ingante apænte angæimpa, ante

¹ Edæ, Në wiwa towengä incæ coodintoidi nani pönencabo tönö godongämæ ongongampa, ante tededäni ëñentamönipa. Mïnitö weca ongongä adocanque tömengä wæmpo nänöogængä incæ manguïwengampa töö. Iñæmpa Wængongui ingante në ëñënämaï inäni incæ mänömaï wënæ wënæ cædämaï iñönäni mïnitö weca ongonganque do cæcä apa cæmïni. ² Në wiwa towengä tönö godongämæ ongömïni incæte mïnitö, Tömëmönique waa cæmöni imönipa, ante tedewëminii awædö. Incæte Ca ca

wæmini bai waa incædonimpa. Nê wiwa cæcä ingante, Mönitö weca ongönämaï gobäwe, ante da godömini gocä bai waa incædonimpa. ³ Botö guiquënë nänënë quëwëmo incæte minitö weca owote bai önöwënenque pönëmo imopa. Ìninqe minitö weca owote bai botö nê wiwa cæcä ingante do apænte ämopa. ⁴ Minitö Awënë Itota ëmöwo apænedinque godongämæ pönömini botö nänënë quëwëmo incæte adoyömö owote bai pönencæboimpa. Ayæ Awënë Itota tæï piñænogä inte minitö tönö adoyömö ongoncæcäimpa. Ìninqe minitö iïmaï cæedäni. ⁵ Awënë nänö ponguïönæ iñedë nê wiwa cædongä tömengä önöwoca quëwencæcäimpa, ante iïmaï cæedäni. Tömengä nänö wiwa ëñayö ewente bacæimpa, ante cædinque minitö tömengä ingante Tatäna nempo pædæ godömini æncæcäimpa.

⁶ Minitö, Waa imöni imönipa, ante tedinque wiwa tedewëminipa töö. Edæ dodäni nani yewæmongainö ante adämaï inte bai tedewëminipa. “Päö tömäo yedæ æmpoquinque wædænque da wënäni” bai minitö adobai adocanque wiwa cæcä ingante miini oda cæquinque ee amini ongongampa. ⁷ Mini pönencabo waëmö pöni miini entawenguinque päö yedæ æmpoqui wido cæte bai cædinque nê wiwa cædongä ingante da tadömini gocæcäimpa. Edæ mönö Codito iñömö wiwa mönö cædinö ante ñä mënongacæte ante nämä wepæ godongacäimpa. Edæ dodäni, Nê wænonguënegä wænönämaï inte wodo pænta gocæcäimpa, ante, Patowa, ante codotedo nani nê wænongaingä bai mönö Codito iñömö adobai ñnogä inte wængacäimpa. ⁸ Ìninqe mönö päö yedæ æmpoqui ömæmö i cænte bai cædinque wiwa mönö cædö ante wido cædinque mönö piinte cædämaï inte waa cæte quëwengäimpa. Ayæ ææmä watapæ bete bai cædinque, Quinö näwangä pöni i, ante Ao ante æninque

1 Coodintoidi 5:9 20 1 Coodintoidi 5:13

mönö nö pönente quëwengäïmpa.

⁹ Nē wīwa towēnāni tönō godongāmæ cædāmaï iedāni, ante botō cadota ante do yewæmōmo amīnitawo. ¹⁰ Mänōmaïnō ante yewæmōninque botō, Inguipogaque quëwēnāni tönō godongāmæ cædāmaï iedāni, ante dicæ antabogaa. Īñæmpa wīwa towēnānique, wacā quī nē æīnente wædānique, wacā quī nē ö ænānique inguipoga quëwēnānipa. Ayæ, Wængonguï impa, ante badōninque nē ædæ wæænte quëwēnānique mānimpodānique inguipoga quëwēnānipa. Īninque ædö cæte tōmēnāni weca cædāmaï inguīī. Edæ inguipo ëmō cæte gote bai tōmēnāni weca ongōnāmaï inguīī.

¹¹ Wæætē mānīnō ante yewæmōninque botō, Mīni pōnencabo incæ adocanque wīwa cæcā adinque mīnitō tōmengä tönō godongāmæ cædāmaï iedāni, ante wææ ämopa. Edæ, Nē pönengä incæ wīwa towengantawo. Nē pönengä incæ wacā quī æīnente wæcantawo. Wængonguï impa, ante badonte nē pönengä ædæ wæængantawo. Wacā ingante, Wēnæ wēnæ ïmipa, ante angantawo. Tī nāmæ bete nē pönengä incæ quidi quidi dowængantawo. Wacā quī æncæte ante babæ cædinque ö ængantawo. Īninque tōmengä, Nē pönēmo ïmopa, änogä incæ mänōmaï wīwa cæcā adinque mīnitō tōmengä tönō godongāmæ cædāmaï inte godōmenque tōmengä tönō godongāmæ contate cænāmaï iedāni, ante botō wææ ancæte ante ämopa.

¹² Mīnitō Codito nempo mīni quëwencabo incæ näëmæ apænte änāmaï ïmīni inte oda cæmīnipa. Wadāni inānite Codito nempo quëwēnāmaï ĩñōnānite botō, Tōmēnāni æbānō wēnæ wēnæ cædānii, ante ædö cæte apænte anguīmoo. ¹³ Wængonguinque tōmēnāni inānite apænte ancæcäïmpa. Incæte mīni cabo incæ adocanque wīwa

cæcä adinque mīnitō tōmēmīni, Mōnitō weca ongönāmaī gobāwe, ante da tadōmīni tao gocæcäimpa.

6

Nē pōnēnāmaī ingä apænte ancæcäimpa, ante änāmaī ie

¹ Mīni pōnencabo iñōmīnite adocanque bitō ĩmite wēnæ wēnæ cæcantawo. ĩninqe bitō, Tōmengä ingante apænte ancædänimpa, ante cædinque ēñēnāmaī ināni weca ædō cæte ænte gobii. Wæætē Wængonguī quīnāni inānite angä ēñēninque tōmēnāni wæætē, Tōmengä æbānō wēnæ wēnæ cæcää, ante apænte adinque nō ancædänimpa. ² Edæ mōnō Wængonguī quīmō iñōmō edæ, Inguipoga tōmāmæ quēwēnāni æbānō wēnæ wēnæ cædānii, ante nē apænte anguīmō ĩmompæ. Incæte mīnitō, Mānōmaī cæcæmōnimpa, ante ēñēnāmaī inte bai cæmīni awædō. Tōmāmæ quēwēnāni inānite nē apænte anguīmīni inte mīnitō ñowo wædænque mīni apænte anguēnēnō incæ quīnante änāmaī ĩmīnii. ³ Mōnō iñōmō Wængonguī anquedoidi inānite nē apænte anguīmō ĩnōmōimpa, ante ēñēnāmaī ĩmīnitawo. Mānīnāni inānite nē apænte anguīmō ĩnōmō inte mōnō pōnencabo ñowo mōnō wædō ante mōnō godōmenque apænte angæimpa, ante pōnēmīniyaa.

⁴ Codito ingante mīni godongāmæ pōnencabo incæ mīni wædō ante apænte ancædänimpa, ante mīnitō ædānidō inānite ämīni apænte änānii. ĩñæmpæ, Önōnānique inānipæ, ante mīni änōnāni incæ mānīnō ante nē apænte änāni badānitawo. ⁵ Mīnitō guingo ĩmonte mīni wæquinque cæmīnipæ, ämo ēñēmaīmīnipæ. Nāna pōnencaya incæ nāēmæ wæætedō wæætē äna wædinque mīnitō, Mōnō pōnencabo incæ æcänō nē nō ēñēnongä inte apænte anguingää, ante adinque tōmengä ingante anguēnēmīni ĩmīnipæ. ĩñæmpæ mīnitō weca

nē nō ēñengä adocanque dæ angantawogaa. ⁶ Wæætē nāna pōnencaya incæ nāēmæ pīinque adocanque, Botō beyæ apænte ānque iingä ingante pancædānimpā, angampa. Ayæ godōmenque wēnæ wēnæ cædinque tōmengä nānō tōññacā ingante nē pōnēnāmaī ināni weca ænte godinque, Apænte ānque pancæmīinimpā, angä pānānīpā.

⁷ Iñæmpā mīni pōnencabo incæ nāēmæ pīinque, Apænte ante pangæimpā, ante dobæ oda cæmīnīpā tōō. Edæ wacā wīwā cæcā ate wædinque bitō wæætē piyænē cæbi wāa imaimpā. Tōmengä babæ wapiticæ ānque ö ængä wædinque bitō piyænē cæbi wāa imaimpā. ⁸ Incæte piyænē cæquēnēmīni incæ mīnitō wæætē babæ cædinque ö æmīni awædō. Wacā ingante wīwā cæmīni awædō. Mānōmaī cædinque mīnitō mīni pōnencabo incæ wæætē godō wæætē godō wīwā cæmīnīpā tōō.

⁹ Wīi ēñente cædāni iñōmō Wængonguī Awēnē Od-eye nempo cōwē guidāmaī inguināni inānīpā, ante mīnitō iñōmō ēñēnāmaī inte baī cæmīnīpā tōō. Mānōmaīnō ante pōnēnque mīni oda cæquinque ī apa cæmīni. Nōwo godōmenque āmo ēñēedāni. Pancadāniya towente cædānīpā. Pancadāniya guiquēnē, Wængonguī impā, ante nāni badōññōmō gāānē ædæ wæænānīpā. Pancadāniya guiquēnē nānōogæ ināmaī iñongante godō guēa mōwēnānīpā. Pancadāniya guiquēnē nāna onguīñæncaya incæ nāna gæncaya inte baī cædinque guēa monte quēwēnāpā. ¹⁰ Pancadāniya guiquēnē awēmō ænānīpā. Pancadāniya guiquēnē wacā māincoo ante æīnente wædānīpā. Pancadāniya guiquēnē tī nāmæ bete quidi quidi dowænānīpā. Pancadāniya guiquēnē wacā ingante, Bitō wēnæ wēnæ imīpā tōō, ante pīinque babæ ānānīpā. Pancadāniya guiquēnē babæ apænedinque ö ænānīpā. Mānōmaī wīwā cædōnāni

inte tömënäni Wængonguï Awënë Odeye nempo cöwë guidämaï inguinäni inänipa, ämo ëñëmaïminipa. ¹¹ Mini pönencabo incæ pancamïniya mänömaï ingaïmïni inte ñöwo iñömö æbänö imïni. Edæ mönö Awënë Itota Codito ëmöwo beyænque Wængonguï Önöwoca pönö ñä mënongacä ate mïnitö tæiyæ waëmö ewocate quëwëmini adinque Wængonguï, Botö ayömo mïnitö waa cämïni imïnipa, angampa.

Baonga quëwëninque mönö tæiyæ waëmö entawente quëwengäïmpa

¹² “Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa,” ante apænedänipa. Incæte botö cæinënonque ante quëwëmo bai wii botö waa quëwenguinque incädömoïmpa. Botö cæinënonque ante cæbo incæ Wængonguï wææ änämaï ingampa, ante näni änö iñömö edæ näwangä ïmpa. Incæte botö cæinënonque ante cæbo bai botö ñä cæyænte bai wæwenguënëmo inte awædö. ¹³ Ayæ cænguï iñömö. “Mönö cæncadë guiquinque cænguï æmompä. Ayæ adobai mönö cæncadë cæï cænguï beyænque ënëmompa,” ämïnitawo. Ìñæmpa cænguï incæ cæinca incæ, Idæwaa ïmpa, ante Wængonguï wo ewencæcäïmpa. Ayæ adobai mönö baö iñömö wii towenguinque beyæ ëñamompä. Wæætë mönö Awënë beyænque mönö baö ëñate quëwëmompa. Ayæ mönö baö beyæ ante mönö Awënë pö guicä ate tömengä tönö äawocaque bai ewocamompä. ¹⁴ Ìninque edæ mönö Awënë ingante Wængonguï tæëmö piñæninqe angä ñäni ömæmongä bai mönö imonte adobai tæëmö piñæninqe angä ñäni ömæmonguïmö imompä.

¹⁵ Edæ, Codito quï, ante mönö baö incæ godömö ængä ate mönö tömengä baö bai ëñamompä, ante ëñënämaï imïnitawo. Ìninque Codito baö bai ëñäbo inte botö iñömö edæ onquiyængä mäincoo beyæ ante në towente

quëwengä tönö edæ ædö cæte godö monguimoo. ¹⁶ Edæ, Æcänö mänömaï godö möna tömengä nè tote quëwengä tönö adocanque bai bacampa, ante ëñënämaï iminitawo. Edæ, “Mënaa inina incæ tömëna wæætë nana gæncaya möninqe adocanque bai bacædaïmpa,” ante apænete yewæmonte ongompa. ¹⁷ Ayæ mönö Awënë nempo quëwengä tömengä inömö mönö Awënë tönö äawocaque bai ëwocampa cæminii.

¹⁸ Æcänö godö towëna tömengä nämä baö cædingä inte nämä baö nänö wæwenguinque wënæ wënæ cæcampa. Wæætë yabæque mönö wënæ wënæ cædö beyæ mönö baö ædö cæte wæwenguï. Mänömaï i ininqe minitö inömö wodii winonte towënämaï quëwëedäni. ¹⁹ Edæ Wængonguï tömengä Tæiyæ Waëmö Önöwoca ingante minitonga da pönongä pö guiite owocampa. Ininqe minitö, Botö baö tömëmo qui ëñabopa, ante ædö cæte äminii. Inæmpa Wængonguï Önöwoca tæiyæ waëmö oncö bai ëñate apa änewëminii. ²⁰ Wængonguï nangui pönï godonte ængä beyænque minitö baö tömengä qui ëñapa. Mänömaï beyæ minitö, Tömänäni Wængonguï ingante waa ate ëñencædänimpa, ante cædinque minitö baonga quëwëninque edæ waa cæedäni.

7

Nana gæncaya inöna inte iïmaï cæbainapa

¹ Nöwo inömö mini wædö ante yewæmömïni ænte adinqe botö iïmaï ämopa. Onguïñængä inömö onquiyængä ingante mönämaï ingä waa tobaimpa.

² Incæte, Wïi towëinente wæcæcäïmpa, ante cædinque onguïñænäni tömänäni, Botö nänöogængä incæcäïmpa, ante mönäni waa imaimpa. Ayæ onquiyænäni adobai tömänäni, Botö nänöogængä incæcäïmpa, ante mönäni waa imaimpa. ³ Onguïñængä inömö tömengä

nänöogængä añongante, Botö nänöogæmi imipa, ante Ao äninque ääodenque moncæcäimpa. Ayæ onquiyængä adobaï, Botö nänöogæmi imipa, ante äninque tömengä nänöogængä añongante ääodenque moncæcäimpa. ⁴ Monte ate nänöogængä tönö adocanque bai ba adinque onquiyængä wæætë, Onguiñængä qui, ante ëñadinque, Tömëmo baonque ëñabopa, ante ædö cæte anguingää. Ayæ adobaï onguiñængä wæætë, Onquiyængä qui, ante ëñadinque, Tömëmo baonque ëñabopa, ante ædö cæte anguingää. ⁵ Nänöogængä angä ëñente edæ Baa änämaï. Pancaguënëa Wængongui ingante nanguï apænecæte ante guëa Ao äninque nänëneto nänënë wantæ iñö möninqe idæwaa. Edæ, Tatäna angä wacä ingante towëinente wæcæ wæ, ante wææ cædinque adodë iñömö wæætë moncædaimpa.

⁶ Incæte mänömaï äninque botö, Minitö botö änö bai cöwë cæcæminimpa, ante wææ änämaï imopa. Wæætë, Minitö mänömaï cæmini waa imaimpa, ante mäninonque ante apænebopa. ⁷ Onguiñænäni tömänäni botö bai wëmö cædäni quëwënäni bai waa incædönimpa, ante pönëmopa. Incæte Wængongui pancadäniya inänite pönö apænedinque, Bitö mönämaï inte adobique wëmö cæte botö beyæ cæcæbiimpa, äninque wadäni inänite, Bitö mömi ate miina gæncaya botö beyæ cæcæminaimpa, angampa.

⁸ Botö, edëningä ingante apænedinque ayæ owæmpoingä ingante apænedinque, Botö bai wëmö cæbi waa imaimpa, ämopa. ⁹ Incæte adocanque, Onquiyængä ingante cöwë moncæboimpa, ante wæcä adinque botö, Bitö cöwë moncæbiimpa, ämopa. Edæ tömengä towëinente wädämaï incæcäimpa, ante wææ äninque botö, Tömengä godömenque waa quëwencæcäimpa, ante ee abo moncæcäimpa.

¹⁰ Do möningä ingante edæ botö iïmaï ämopa.

Æ, wadö ämopa. Wii botö ämopa. Mönö Awënë incæ iïmaï angampa. Onquiyængä incæ tömengä nänöogængä ingante ëmö cæte godämaï incæcäimpa, angampa. ¹¹ Incæte ëmö cæte gocä ïninqe wæætë adodö pöninqe adocä ingante mongä waa ïmaimpa. Wæætë adodö pönämaï ingä ïninqe tömengä ee quëwëninque wacä ingante cöwë mönämaï incæcäimpa. Ayæ onguiñængä incæ nänöogængä ingante pämente godämaï incæcäimpa, ante mönö Awënë angampa.

¹² Wamini ïmïnite guiquënë mönö Awënë änämaï ïñongä botö wæætë iïmaï ämopa. Onguiñenganque në pönengä inte, Botö nänöogængä pönänämaï ingä incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinqe tömengä nänöogængä ingante pämäenämaï incæcäimpa. ¹³ Onquiyenganque në pönengä inte, Botö nänöogængä pönänämaï incæ botö tönö ee quëwengampa, ante adinqe tömengä nänöogængä ingante pämäenämaï incæcäimpa. ¹⁴ Onquiyenganque në pönengä ïñongante tömengä adocanque nänö pönënö beyænque Wængonguï, Mïna gæncaya botö quimïna ïmïnapa, ante onguiñængä ingante edæ do ængampa. Ayæ adobaï onguiñenganque në pönengä ïñongante tömengä nänö pönënö beyænque Wængonguï, Mïna gæncaya botö quimïna ïmïnapa, ante onquiyængä ingante adobaï do ængampa. Wængonguï mänömaï cæcä beyænque minatö wënäni näni waa quëwenguinque Wængonguï quïnäni badänipa. Wængonguï wii mänömaï cæcä baï minatö wënäni ïñömö Wængonguï quïnäni ïnämaï inte nöwadäni baï nänënë pæcädönänimpa.

¹⁵ Bitö adobique në pönëmi ïñömite bitö nänöogængä pämente gocä wædinque ee abi gocæ. Mänömaï ëmö cæte gocä adinqe bitö tömengä ingante ñänönämaï inte baï badinqe ee quëwencæbiimpa. Edæ, Piyænë cæte quëwëedäni, ante Wængonguï tömämö ïmonte aa pe-

gacäimpa. ¹⁶ Bitö onquiyämi tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii. Edæ onguïñämi adobaï tömëmi waa cæbi adinque bitö nänöogængä wabänö waa pönente quëwëmaingä, ante ædö cæte ëñëmii.

¹⁷ Incæte mönö Awënë, ĩmaï cæe, angä ate ëñente wædinque bitö tömengä nänö änönonque ante cæte quëwencæbiimpa. Ayä, Æbänö botö nänöogængä éayömo mönö Awënë aa pecantapa, ante pönëninque bitö mänïñedë bitö nänöogængä éagaï baï adobi inte quëwencæbiimpa. Botö ĩñömö Codito ingante nani pönencabo wayömö nani godongämæ poncabo wayömö nani godongämæ poncabo weca gote apænedinque, Mänömaï cæedäni, ante tömänäni ĩnänite ante apænebopa.

¹⁸ Onguïñämi ĩmi do ëö togænïmi ĩñömite Wængonguï aa pecantawo. ĩninqe bitö, Bagäacä baï babote, ante cædämaï incæbiimpa. Eö togæmi inte ee quëwëe. Wæætë ëö togænämaï ĩñömite Wængonguï aa pecantawo. ĩninqe bagäabi inte ee quëwëe. ¹⁹ Edæ ëö togæmö incæ bagäamö incæ waomö önömonque ĩmompä. Wïi mänïnö beyænque waa quëwëmö ĩmompä. Wæætë Wængonguï nänö wææ angainö ëñente beyænque waa quëwëmompä. ²⁰ ĩninqe, Æbänö engæñömo Wængonguï aa pecantawoo, ante pönëninque bitö adobi inte cöwë quëwëe. ²¹ Bitö wacä beyænque cæte në quëwëmi ĩñömite Wængonguï bitö ĩmite aa pecantawo. ĩninqe bitö në cæbi inte piyänë cæte wædämaï incæbiimpa. Incæte bitö ĩmite ñimpo cædinque, Abæ tawænte goe, angä ëñëninque ee goe.

²² Waocä beyænque cæte në quëwëmi ĩñömite mönö Awënë aa pecantawo. ĩninqe mönö Awënë incæ pönö ñimpo cædinque, Abæ tawænte goe, angä ëñëninque

ee gote bai ewocabipa. Wæætē bitō waocā beyænque nē cæbi ināmaī iñōmite mōnō Awēnē aa pecantawo. Īnīnque Codito nē aa pete ængā beyænque bitō cæte nē quēwēmi babipa. ²³ Edæ Wængonguī tōmengā nānō Tæiyæ Waēmō Wengā ingante godongā beyænque mōnō wæætē tōmengā quimō bagamōimpa, ante pōnēnīnque mīnitō wæætē waocā beyænque nē cæte quēwēmīni badāmaī iedāni. ²⁴ Īñānāni īmaī ante cædāni. Botō Wængonguī Awēnē nempo quēwēnīnque tōmengā nānō ānonque ēñente cæcæboimpa, ante cædinque mīnitō Wængonguī nānō aa peyedē mīni ēagāi bai adomīni inte quēwēedāni.

²⁵ Ayæ, Mōnāmaī ināni æbānō quēwenguēnēnāni ināni, ante mōnō Awēnē angampa diyæ ēñenguīmoo. Incæte Wængonguī waadete pōnō apænecā ēñēnīnque botō nē ēñēnōmo bagaimo inte mā pōnēnīnque āmo ēñēmaimīnīpa. ²⁶ Mōnō wæwenguīmāmo oo pōnī impa, ante pōnēnīnque bitō, Nōwo botō nānōogængā ingante æbānō ēate quēwēmoo, ante pōnēnīnque nōwo bitō ēadō bai adobi inte cōwē quēwenguēnēmi imīpa, ante pōnēmopa. ²⁷ Onguīñæmi ēñēmi, Bitō nānōogængā ingante do mōmitawo. Īnīnque, Pāmæncæboimpa, ante ānāmaī iē. Wæætē wacā ingante āmopa. Bitō wēmō cæbitawo. Īnīnque, Botō nānōogængā, ante diqui diqui mīnāmaī imi waa imaimpa. ²⁸ Incæte nōwo mōmi incæ wēnæ wēnæ cædāmaī inte mōmīpa. Ayæ baquēcā adobaī do mongā incæ wēnæ wēnæ cædāmaī inte mongampa. Incæte æcānō mōna tōmengā inguipoga quēwēnte nānō caate wæquinque mongampa. Mānōmainō ante yewēmōnīnque botō, Mīnitō caate wædāmaī incēmīnīmpa, ante wææ āmopa.

²⁹ Īñānāni, Nōwopāmo wīi wantæpiyæ ingæimpa, ante wædinque āmopa. Edēningā nānō pōnēnō bai nē

manguiwengä incæ adobaï pönengä bai waa imaimpa.
³⁰ Æcänö Ca ca wæda tömengä inñömö wii wæcä bai bacä ininque waa imaimpa. Æcänö Ca ca toda tömengä wii tocä bai bacä ininque waa imaimpa. Æcänö godonte æna tömengä ömæpocä bai bacä ininque waa imaimpa.
³¹ Inguipoga mönö cædö ante æcänö cæda tömengä mäninö ante änämaï inte bai cæcä ininque waa imaimpa. Edæ inguipoga quëwëninque mönö cædö oo pöni ëwente baquinö angüënë.

³² Edæ mïnitö, Æbänö cæquïmoo, ante wædämaï incæminimpa, ante botö iïmaï ante wææ ämopa. Né wëmö cæcä guiquënë, Æbänö cæbo ate mönö Awënë waa toqingä, ante pönëninque tömengä mönö Awënë beyænque ante quëwengampa. ³³ Do möingä guiquënë inguipoga nänö quëwenguïnö ante pönëninque, Æbänö cæbo ate botö nänöogængä waa toqingä, ante wæcampa. ³⁴ Ininque tæcæ tæcæ pönente cæcampa. Onquiyængä guiquënë owæmpoingä ingä incæ baquécä ingä incæ mönö Awënë beyæ ante pönëninque, Æbänö botö baö tæiyæ waëmö ëñaquïmoo, ayæ, Æbänö botö önöwoca tæiyæ waëmö ëwocaquïmoo, ante cæcampa. Do möingä guiquënë, Æbänö cæbo ate botö nänöogængä waa toqingä, ante inguipogaque nänö quëwenguïnö ante wæcampa.

³⁵ Mäninö ante botö wii mïnitö imïnite wææ cæcæte ante ämopa. Wæætë mïnitö mïni watapæ quëwenguinque ante botö, Mönö Awënë ingante æmæ pönënämaï inte nöingä cæte quëwencæminimpa, ante ämopa.

³⁶ Ongüñængä adocanque guiquënë, Botö wengä baquécä do picængä bacampa, ante adinque botö tömengä ingante godongüënëmo imopa, angä ininque tömengä nänö änö bai cædinque ee godongä moncæcäimpa. Edæ mänömaï godöninque tömengä wii wënæ wënæ cæcä

ingampa. ³⁷ Wacä guiquënë mīmōno ædæmō nō pōnēn-
 inque, Botō wengä baquecä picængä bacä incæte botō
 piyænē cæte godōnāmaï incæboimpa, angampa. Ìninqe
 wadāni tōmengä ingante wææ änāmaï iññōnāni tōmengä,
 Tömēmoque botō änīnō baï cæcæboimpa, ante nē ēñente
 pōnēninqe godōnāmaï ingampa. Tōmengä adobaï waa
 cæcampa. ³⁸ Ìninqe tōmengä wengä baquecä iññongante
 edæ, Moncæcäimpa, ante nē godongä guiquënë waa cæ-
 campa. Wæætē wacä, Mōnāmaï incæcäimpa, ante wīi
 godongä guiquënë tōmengä godōmenque waa cæcampa.

³⁹ Nänöögængä ayæ mīingä quëwēñongante on-
 quiyængä iññōmō tōmengä tōnō cōwē quëwenguëngä
 ingampa. Wæætē nänöögængä wængä owæmpote ate
 tōmengä abæ tawænte baï adocanque quëwengampa.
 Do owæmpoingä inte, Wacä ingante möinēmopa,
 angä ēñēninqe mīnitō, Tömēna mōnō Awënë nempo
 nāna quëwencaya ñapa, ante adinqe möinente nänō
 wädō ante ee godōmīni moncædaimpa. ⁴⁰ Incæte botō,
 Owæmpoingä ee wēmō cædinque godōmenque watapæ
 quëwēmaingampa, ante pōnēmopa. Edæ Pabodo ñmo
 Wængonguï Òñōwoca tōnō äawocaque baï ëwocabo inte
 mänōmainō ante pōnēmopa.

8

Mōnitō wængonguï cænguï, ante wadāni nāni cōnōni ante

¹ Wadāni, Mōnitō wængonguï cænguï impa, ante nāni
 cōnōnincōo ante adinqe mīnitō, Ònonque cænguï impa,
 ante abaimpa, ämīnitawo. Nāwangä tōmāmō mīni änō
 baï do ēñēmōmpa. Incæte, Tömēmoque do ēñēmōmpa,
 ante nē angä iññōmō tōmengä nāmā ængō cæte baï cæd-
 inque wadāni ñänite pīinte baï cæcampa. Wæætē nē
 waadecä guiquënë wadāni ñänite ængō cæte baï cæd-
 inque tōmēnāni ñänite waadete cæcampa. ² Waocä,

Tömëmo do ëñëmopa, ante nē ānewengā guiquënë tömengä nö nānō ëñenguënönō ante ayä ëñënāmaï inte cæcampa. ³ Wæætē Wængonguï ingante nē waadedāni inānite do againgä inte tömengä tömënāni inānite pōnengampa.

⁴ Īninque, Mönitō wængonguï cænguï impa, ante wadāni nāni cōnōnincoo ante ñōwo apænebo ëñëedāni. Tömënāni nāni, Mönitō wængonguï impa, ante nāni cōnōninca önoncaque impa, ante mönō do ëñëmompa. Ayä adobaï, Nāwā Wængonguï adocanque pōni ingampa, ante do ëñëmompa. ⁵ Wængonguïidi nāni ānōnāni incæ awënëidi nāni ānōnāni incæ nanguï pōni inānipa. Nāwangā impa. Incæte tömënāni, Wængonguïidi inānipa, ante nāni ānōnāni inguipoga incæ öönædē incæ ongōnāni incæte, ⁶ Wængonguï mönō Wæmpocā ĩñömō adocanque pōni ingampa. Öönæ incæ inguipo incæ öönædē ongoncoo incæ inguipoga ongoncoo incæ tömancoo incæ tömengä adocanque badonte aacā beyænque edæ ongoncoopa. Ayä adobaï mönō tömengä nempoque quëwëmompa. Ayä Itota Codito mönō Awënë adocanque pōni ingampa. Tömengä tönō godongämæ cædinque Wængonguï tömancoo badongacäimpa. Adocā Codito tönō godongämæ cædinque Wængonguï pönō cæcā ate mönō quëwëmompa.

⁷ Mäninō ante pancamonga guiquënë ëñëmompa. Pancadāniya guiquënë nē pōnënāni incæ mäninō ante ëñënāmaï inānipa. Īināni Codito ingante tæcæ pōnënāni ĩñömō tömënāni wëenëñedē, Mönitō wængonguï impa, ante badonte cōnonte ædæ wæænte cægaināni inānipa. Ñōwo ĩñömō tömënāni Codito ingante tæcæ pōnente ate, Wadāni wængonguï cænguï incæ cæninque wentamō mongænte wæcæ wæ, ante guiñente wædāni incæte do edæ cænānipa. Mänōmaï Codito ingante æmæ pōnënāni

inte tömënäni wadäni näni wængongui cængui cæninque nämanque näni æmæ pönënö beyænque nämä apænte do wentamö entawënäni inänipa. ⁸ Incæte cængui önonque iñonte mönö cænämaï imö beyænque ædö cæte wīwa entawenguii. Wæætë mönö cæmö beyænque ædö cæte waa entawenguii. Edæ mönö imonte cængui beyænque Wængongui dicæ waa aquingäa.

⁹ Wængongui wææ änämaï ingä adinque mīnitö do cæmīnitawoo. Iñæmpa mänömaï cæmīni adinque wadäni nē æmæ pönënäni adobaï cænäni ininque tömënäni tee tēwate baï oda cæbainänipa. Mänömaï impa, ante pönëninque mīnitö, Oda cædämaï incædänimpa, ante cædinque ee cænämaï imæwedäni ämopa. ¹⁰ Edæ, Mönitö wængonguiidi oncö impa, ante tömënäni näni änincönë bitö nē ëñëmi inte go guidinque cængömitawo. Iñæmpa bitö mänömaï go gui cængömi adinque wacä nē æmæ pönengä guiquënë bitö cæbaï adobaï do cædinque nämä apænte änämaï inte tömengä nänö oda cæquinque do go guiite cæmaingampa. ¹¹ Codito tömämö beyæ wæninque nē æmæ pönengä beyæ adobaï wængacäimpa cæbii. Bitö tömënäni näni wængongui oncö ante, Önonconque impa, ante nē ëñëmi inte do guiite cæmi beyænque bitö tönīñacä nē æmæ pönengä iñongante wapiticæ mäobi oda cæte wæwente bacampa töö. ¹² Mänömaï cædinque mīnitö tönīñadäni inänite mīnitö waadedämaï inte wænæ wænæ cæmīnipa. Tömënäni näni nämä apænte æmæ pönënö ante wido cæte baï cædinque mīnitö mönö Codito ingante do wīwa cæmīni imīnipa. ¹³ Ininque botö cæmo beyænque botö tönīñacä oda cæcä adinque botö, Tömengä oda cædämaï incæcäimpa, ante cædinque baö incæ cöwë cænämaï incæboimpa.

9

Codito nänö da godongainäni iümaï cæquëñänäni inänipa

¹ Botö Pabodobo æbänö imoo, ante mīnitö æbänö ante pönēmīni. Edæ, Botö Itota nänö nē da godongaïmo imopa. Tömengä botö imote pönö ñimpo cæcä beyænque quëwëmopa. Mönö Awënë Itota ingante do agaïmo imopa. Mīnitö guiquënë, Pabodo mänömaï ingampa, ante pönēmīniyaa. Ayæ mönö Awënë nempo quëwëñinque botö Pabodobo tömengä beyæ apænebo ëñēmīni inte mīnitö wæætē, Pabodo apænecä beyænque mönitö nē pönēmöni imönipa, ante pönēmīniyaa. ² Wadäni guiquënë, Pabodo ingante Awënë Itota da godönämaï ingacäimpa, änänitawo. Tömënäni mänömainö ante tedewënëni incæte mīnitö guiquënë, Pabodo ingante mönö Awënë Itota näwangä da godongacäimpa, ante apænequëñēmīni imönipa. Edæ botö pönö apænebo beyænque mīnitö wede pönëñinque mönö Awënë nempo quëwëmīnipa, ante edonque abaimpa.

³ Pancamīniya botö imote apænte ancæte ante cæyömīni botö nämä wææ cæcæte ante iümaï ämopa.

⁴ Mönatö apænemöna ëñēmīni incæte mīnitö iñömö, Mīnatö eyepæ cæmīnapa diyæ cænguï tönö bequï ænguimīnaa, ante wææ ante baï tedemīni awädö.

⁵ Wadäni mönö Awënë Itota nänö nē da godongainäni iñömö näna gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönö Awënë tönïñadäni adobaï Pegodo adobaï tömënäni näna gæncaya näna gæncaya godänipa. Mönatö imönate guiquënë mīnitö, Mīnatö godinque nänöogængä ænämäi inte goeda, ante wææ ante baï tedemīni awädö.

⁶ Wadäni önompoca cädämaï inte quëwëñönäni botö tönö Bedënabee adomönaque önompoca möna cädö beyænque ænte quëwëñuëñëmöna imönatawo.

⁷ Tontadoidi guiquënë dicæ tömënäni nämä näni godonte äinta beyæ quëwënäniyaa. Ayæ æcänö yowementacoo mingä pæ inca ate nē mīningä iñömö ædö cæte yowepæ ænte bedämaï inguingää. Edæ dobæ ade becampa. Cænīnāni nē aacä guiquënë dicæ goömæ yopænte ænāmaï inguingää. Edæ do yopænte ænte becä apa anewëminii.

⁸ Mänömainö ante apænedinque botö waodänique näni änönö ante wīi ämopa. Wæætë Wængongui nänö wææ angainö ante mäninonque ante ämopa. ⁹ “Wagada onguiñängä nē cæcä inte tömentapo æ yacæimpa, ante ämi pinä pinä gäwate cægöñongä bitö tömengä önöne wææ wodönedämaï inte ee abi cæncæcäimpa,” ante Möitee wodi wææ yewæmongacäimpa. İninqe Wængongui dicæ wagada beyænque ante pönëninque mänömainö ante angantawogaa. ¹⁰ Wæætë mönö beyænque ante Wængongui angampa, ante pönengäimpa. Näwangä mönö beyænque yewæmongatimpa. Waocä dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante onguipoi mangæ mangæ tänongää. Wæætë, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante mangæ mangæ tänongampa. Ayæ tömëmö nē æ yeyacä guiquënë dicæ, Wadänique cæncædänimpa, ante æ yeyacäa. Wæætë edæ, Mönitö godongämæ cæncæmönimpa, ante pönengä inte æ yeyacampa. ¹¹ İninqe, Minitö mīmönö cænte bai ewocacæminimpa, ante cædinque mönatö tömëmö minte pæ bai pönö apænemöna do eñente ewocaminitapa. Incæte mönatö imönate wæætë mäincooque pönömīni wënæ wënæ ænguënëmöna ämīnitawo. ¹² İñæmpa wadäni inänite mäincoo ee godömīni ænänipa. Mönatö iñömö godömenque apænedinque godömenque ænguënëmöna iñömönate mīnitö Baa ämīnitawoo.

Mönatö nē ænguënëmöna incæte cöwë ænāmaï imö-

napa. Edæ, Mönö Codito ingantedö ante watapæ apæned-
 inque mönatö mäincoo æmöna bai wadäni, Pabodoidi
 mäincoo æncæte ante apænedapa, ante püinque wææ
 ancædönänimpa. İninqe, Wææ änämaï incædänimpa,
 ante cædinque mönatö, Cöwë ænämaï incæmönainpa,
 ante piyænë cæte ee apænemönapa. ¹³ Näwä Wæn-
 gonguï cænguï, ante ænte mämö cönönäni ongö adinque
 Wængonguï oncönë ñænæncönë në cædäni incæ pancaa
 ænte ade cænte quëwënänipa. Ayæ, Wængonguï quï,
 ante baö näni iya täimpaa në cædäni adobaï iya täimpaa
 näni cönöningä incæ pancacäa ænte cænte quëwënänipa,
 ante pönëminiya. ¹⁴ Mönö Awënë adobaï, Botö ĩmot-
 edö ante watapæ apænedäni ate në ëñänäni wæætë
 në apænedäni ĩnänite cænguï pædæ godönäni ænte
 cænte quëwencædänimpa, angampa. ¹⁵ Botö guiquënë
 në ænguënëmo incæte cænguï ante änämaï inte cöwë
 apænebo ĩnömoimpa. Nöwo mīnitö ĩmīnite yewæmön-
 inque botö dicæ, Pönömini æncæboimpa, ante yewæmö-
 mogaa. Cænguï ante änämaï inte botö Wængonguï
 beyænque apænebo ëñëminipa, ante pönëninque mäninö
 beyænque tobopa. Mänömainö ante todömo inte botö,
 Gäwænte wædinque näñe wæmo incæ wacä mäincoo edæ
 ænämaï incæboimpa.

¹⁶ Itota Codito ingantedö ante apænebi ëñencædän-
 impa, angä ëñente botö në apænebo bagaimo inte edæ
 ædö cæte wadö cæquimoo. İninqe botö mänömainö
 ante në apænedömo inte edæ, Tömëmo waa cædinque
 apænebopa, ante ædö cæte tedequimoo. Edæ botö
 Itota ingantedö ante möni watapæ apænedö ante wii
 apænebo bai edæ botö wæquinque incædönimpa. ¹⁷ Edæ
 Itota Codito, Apænebi ëñencædänimpa, angä ëñëninque
 botö Ao ante watapæ todinque apænebo adinque tö-
 mengä, Waa cæbi ĩmipa, ante eyepæ pönongä æmaï-

mopa. Wæætë, Wii apæneinente wæbo incæte botö cöwë apænebo ininque edæ tömengä nänö angainonque cæte apænebopa. Edæ botö nē apænequënēmo inte ædö cæte apænedāmaï inguimoo. ¹⁸ Ininque botö ēñente cæbo beyænque quinä ænguimoo. Botö Itota Codito ingantedö ante watapæ apænebo beyænque Wængongui iïmaï pönö cæcä æninque tocæboimpa. Botö apænebo beyæ minitö nē pönonguënēmini incæte pönönāmaï imini ininque botö wæætë ænāmaï inte tocæboimpa.

¹⁹ Ayæ waodäni wii botö awënēidi inänipa. Ayæ botö wacä ingante nē cæbo ināmaï inte abæ tawænte bai quëwëmopa. Incæte botö, Waodäni godömenque nangui inäni Codito gämænö poncädänimpa, ante cædinque tömänäni inänite nē cæte quëwëmo bai botö baquinque nämä pædæ godonte bai quëwëmopa. ²⁰ Godongämæ cæbo ate oodeoidi incæ Itota gämænö poncädänimpa, ante cædinque botö oodeoidi nāni pönönö bai pönëninque tömënäni nāni quëwënö bai quëwëmopa. Pancadäniya, Möitee wodi nänö wææ angainö ēñēmö beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönëninque mäninonque ante ēñente cädänipa. Botö guiquënë, Wii Möitee wodi nänö wææ angainö ēñēmö beyænque mönö quëwengæimpa, ante pönëmopa. Incæte, Godongämæ cæbo ate mäninonque ante nē ēñente cädäni adobai Itota Codito gämænö poncädänimpa, ante cædinque botö tömënäni ēñönö bai adobai ēñente bai cæbopa.

²¹ Wadäni guiquënë Möitee wodi wææ ante nänö yewæmongainta adāmaï inänipa. Botö guiquënë, Wængongui, Iïmaï cædäni, ante nänö wææ angainö ante cöwë ēñenguënēmo inte botö mönö Awënë Codito nempo quëwëninque tömengä nänö angainö ante cöwë ēñente quëwëmopa. Incæte godongämæ cæbo ate nē adāmaï inäni adobai Itota Codito gämænö poncädänimpa, ante

cædinqe botö wadö pönemo incæ tömënäni adämaï inte näni quëwënö baï adobaï inte baï quëwëmopa. ²² Ayä, Godongämæ cæbo ate æmæ pönënäni adobaï Codito gämænö poncædänimpa, ante cædinqe botö tömënäni æmæ pönente quëwënäni baï æmæ pönemo inte baï quëwëmopa. Ìninqe, Godongämæ cæbo ate pancadäniya Codito gämænö ponte quëwencædänimpa, ante cæcæte ante botö æbänö cæquimoo, ante wædinqe ïmaï cæbopa. Wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö baï adobaï cædinqe botö tömänäni näni quëwënö baï adodö ante pönemo inte baï quëwëmopa. ²³ Edæ, Itota Codito watapæ pönö cæcä beyænque tömämö tömengä nempo quëwëninque godongämæ watapæ tocæimpa, ante cædinqe mäninö wadäni näni quëwënö baï wadäni näni quëwënö adodö ante pönemo inte baï quëwëmopa.

²⁴ Edæ në quingæ pogodo godäni iñömö tömënäni näni pogodo goimancadë tömänäni pogodo godänipa. Incæte adocanque quingæ pogodo gocä inte täno gote næ gongængä adinqe edæ, Bitö adobique quingæ pogodo gote gänä cæbipa, ante pædæ pönönäni ængampa, aminitawoo. Minitö guiquënë quingæ pogodo gote baï gänä cæte æncæte ante täi piñænte cædäni. ²⁵ Gänä cæcæimpa, ante cædinqe tömënäni wadö näni cæinënö ante cædämaï inte wæntæye inämaï inte mäninonque ante cædänipa. Tömënäni guiquënë gänä cædinqe poganta aquiï guiñë wænguiñabo näni que cædintaque ænte wencacæte ante mänömaï cædänipa. Mönö guiquënë poganta guiñë wænämaï inta mönö cöwë encaquinta æncæte ante mänömaï cæmompä. ²⁶ Mänömaï impa, ante pönëninque edæ wiñatæ wiñatæ guiidämaï inte pogodo godäni baï botö töingä gobopa. Ayä, Æcänö gänä cæcää, ante tiyämäa tamonte guëa cæda baï cæd-

inque botö, Gänä cæcæboimpa, ante täimö piñænte nö cæbopa. ²⁷ Ìninque godömenque godömenque apænebo ëñënäni ate tömëmo oda cædämaï incæboimpa, ante cædinque botö, Täi piñænte quingæ gobæwe, ante bai cædinque botö nämä incæ da godö da godö godoncæte ante nämä tæi tæi pante bai cæbopa.

10

Wængonguï impa, ante nãni cönöninca

¹ Botö toniñamini iïmaï ante apænebo ëñëedäni. Mönö wæmæidi wodi tömänäni boguimä gänëñömö quëwente cængogadänimpa. Ayæ tömänäni gäwapæntibædë tæcæguedëmæ ti wææ tao gogadänimpa. ² Ìninque æpænë guiite bai cædinque tömënäni Möitee wodi nempo tömänäni nãni quëwenguinque edæ boguimämodë godinque gäwapæntibæ tæcægüidëmæ gogadänimpa. ³ Ayæ cænguï Wængonguï öönædë da pönongä wææ nãni cæ bai tömengä Önöwoca nänö apænedö adobai ëñente ëwocate quëwengadänimpa. ⁴ Wængonguï Önöwoca apæneca ëñëinque tömänäni godongämæ bete bai ëwocate quëwengadänimpa. Edæ dicabo tæëmonca iñonte Möitee wodi ongonto tæi tæi äayongä æpæ ompade ba begadänimpa. Ìncayæ Ponguingä mönö Codito adobai tæi piñænongä inte tömënäni tönö godongämæ godinque tömengä Önöwoca ingante pönongä æninque tömënäni ompade bete bai äawocaque bai ëwocagadänimpa. ⁵ Incæte wodo tömänäni ëñënämaï cædäni adinque Wængonguï wii togacäimpa. Edæ piinque wænöninque önömæca yabæque wido cæcä ñömængadänimpa.

⁶ Ìninque, Tömënäni wænæ wænæ cæcæte ante nãni toinente wædö bai minitö wii adobai toinente wæcæminimpa, ante mönö imonte wææ odömoncæte

ante Wængongui tömënäni näni toinënö beyä ante pangä wængadänimpa, ante abaimpa. ⁷ Pancadäniya näni badonte cönöninca weca ædæ wæante, Wængongui impa, ante babæ apænete towengadänimpa. Edæ, “Cæncæte ante becæte ante tæ contadinque tömënäni Yæ yæ owempocæte ante ængæ gantidänitapa,” ante yewæmongatimpa cæminii. Minitö iñömö edæ, Wængongui impa, ante näni babæ towengai bai wii adobai cæedäni. ⁸ Pancadäniya guiquënë nänöogængä inämaï iñongante wiwa towengadänimpa. Edæ bæintitodee müido ganca inäni mänimpodäni edæ mänömaï towënäni inte adoönæque iñonte näñe wængadänimpa, ante adinque pönente wædinque mönö wæætë towënämaï ingäimpa. ⁹ Pancadäniya guiquënë, Quiëmë cæmö iñömonte Awënë dicæ pangäa, ante ancaa wënæ wënæ cædäni adinque Wængongui tæntæ angä pocæ wængadänimpa. Iñinque tömënäni näni wënæ wënæ cægainö ante mönö Baa ante wënæ wënæ cædämaï ingäimpa. ¹⁰ Pancadäniya guiquënë Wængongui nänö pönönincoo adinque, Wængongui wii waëmö pönongä awædö, ante piinte tededäni ate Wængongui anquedo në wido cædongä inongä inte tömënäni inänite wænonte edæ wido cægacäimpa. Mänömaï cæcä ante adinque minitö, Pangä wæncæ wæ, ante wædinque tömënäni näni piinte tedewengai bai adobai piinte tededämaï imæwedäni.

¹¹ Iñinque, Wamini mini adobai panguinque cæminipa, ante wææ odömoncæte ante pancadäniya inänite Wængongui mänömaï pangacäimpa. Ayæ iimämo wodo iñinque bayonte quëwëmö iñömonte dodäni mönö imonte wææ ancæte ante yewæmöninque, Wënæ wënæ cædäni ate Wængongui æbänö pangacäi, ante aedäni, ante wææ yewæmongadänimpa. ¹² Mänömaï impa, ante adimini

incæte mīnitō, Mōnitō nāmā ongonte cōwē oda cædāmaī incæmōnīmpa, ante pōnēmīnitawo. Edæ mīni ædocæ tæ go wæænguīnque mǎnōmaī ānewēmīnīpa tōō. ¹³ Mīnitō wēnæ wēnæ cæīnente wæmīnitawo. Edæ wīī mīnitō adomīnīque mǎnōmaī wēnæ wēnæ cæīnente wæmīnīpa. Mōnō waocabo mōnō wēnæ wēnæ cæīnente wæcabo tōmāmō īmōmpa. Incæte mīnitō mīni oda cæquīnque wēnæ wēnæ cæīnente wæmīni adīnque Wængonguī mōnō īmonte cōwē nē pōnengā īnongā inte, Oda cædāmaī incæmīnīmpa, ante wææ ānīnque edæ, Idæwaa, angampa. Ayæ wēnæ wēnæ cæīnente wæmīni incæte tōmengā tōō æmænte ængā beyænque mīnitō eyepæ inte ate adiyæ næ gongæīnīnque oda cædāmaī īnguīmīni īmīnīpa.

¹⁴ Mǎnīnō beyænque botō nē waademīni, āmo ēñēedāni. Wængonguī īmpa, ante nāni babæ ante gōnōnīnca gomō adīnque ocæmæ wodīi wīnōedāni āmōpa. ¹⁵ Mīnitō ocai encadōmīni īmīnīpa, ante adīnque botō mǎnōmaīnō ante yewæmōmōpa. Īnīnque botō ānō ante, Nō intawo, babæ intawo, ante mīnitō nē encadōmīni inte apænte ante baī ēñencæmīnīmpa. ¹⁶ Mōnō pōnencabo owæta ænīnque Wængonguī īngante waa ate pōnente apænedīnque, Mōnō Codito wepæ tōmāmō beyæ godonte īmpa, ante pōnēnīnque mōnō pōnencabo īñōmō godongāmæ bemōmpa. Ayæ pāō mōnō pā ænō ænīnque, Mōnō Codito tōnō godongāmæ caate wængāimō baī īmōmpa, ante pōnēnīnque mōnō godongāmæ cæmōmpa. ¹⁷ Mōnō pāō adocaque ænīnque pā ænte godongāmæ cænīnque mōnō, Pāō adocaque ī baī mōnō tæiyæmō pōnī īmō incæte adocabomō īmōmpa, ante pōnengæīmpa.

¹⁸ Idægoidi ēñagāināni īñōmō, Wængonguī quī, ante baō ænte māmō ñōnōnīnque iya tǎnānīpa. Mǎnīī baō tōmēnāni nāni iya tāīmpaa ñōnōnīngā pancacāa ænīnque

tömənäni, Baö Wængongui qui i bai mönö adobai Wængongui quimö imompa, ante bai cædinque godongämæ cænänipa, ante do eñemünipa. ¹⁹ Mänömaï äninque botö æbänö ämoö, ante pönemüni. Nē eñenämaï inäni näni babæ cönöninca iñömö edæ näwä Wængongui ingampa diyæ tömənäni tömengä quinäni inäniyaa. Ayæ, Wængongui cængui impa, ante babæ näni änogä iñömö näwä Wængongui cængui impa diyæ tömənäni Wængongui tönö godongämæ cænäniyaa. Botö iñömö edæ mänömainö ante dicæ ämogaa.

²⁰ Mänömaï änämaï imo inte botö iïmaï ämopa. Tömənäni, Wængongui qui, ante babæ cönöninque dicæ näwä Wængongui ingante godönäniyaa. Iñæmpa wænæidi inänite godönänipa cæmüni. Wænæ tönö cædäni awædo, ante münitö gomö adinque godongämæ cænämaï imæwedäni, ämopa. ²¹ Edæ mönö Awënë bepæ godongämæ bemüni inte münitö wænæidi bepæ ædo cæte godongämæ bequimüni. Mönö Awënë cæimpaa tæ contate godongämæ cæmüni inte münitö wænæidi cæimpaa ædo cæte godongämæ tæ contate cænguimüni.

²² Æmæ pönente bai wænæidi näni bepæ bemö adinque mönö Awënë püinte badinque pämaingampa, ante eñenimö inte mönö ædo cæte wænæidi bepæ bequimöö. Tæi piñænte wææ cæmompaa mönö Awënë pänämaï ingungäa.

Ñi cæyænte gote bai quëwente waadete pönengæimpa

²³ Münitö iïmaï apænedinque, “Mönö quiëmë bai cæinemo incæ Wængongui wææ änämaï ingampa,” ämünitawo. Iñæmpa mönö cæinënonque cæte quëwëmö bai wii mönö waa quëwenguinque incædonimpa. Ayæ adobai, “Mönö cæinonque cæmö incæ Wængongui wææ änämaï ingampa,” ämünitawo. Iñæmpa mönö cæinënonque cæte quëwëmö bai wacä, Botö adobai

cæbote, ante oda cæcædongäimpa cæmöö. Oda cædämaï incæcäimpa, ante wææ cædinqe mönö Wængongui nänö änönonque ante eñente cæcäimpa. ²⁴ Edæ, Mönö æbänö cæte eyepæ æninqe quëwenguimöö, ante nämä beyænque wædämaï inte wæætë wadäni beyæ ante pönëninque, Tömënäni nöingä ante eñente waa quëwencædänimpa, ante mönö nanguï cæcäimpa.

²⁵ Ìninqe baö godonte æncæte ante në mänäni näni æi pancadë gote æninqe minitö mimö entawëmini incæte, Baacä bai intawo, näwäaquiringä intawo, ante apænte änämaï inte guiñenedämaï ade cæedäni. ²⁶ Edæ, Inguipo Wængongui qui impa. Ìninqe inguipoga ongoncoo tömancoo adobaï Wængongui qui inte näwäaquincoo impa, ante yewæmongatii apa guiñewëminii.

²⁷ Ayæ në pönënämaï ingä minitö iminite, Pö cæedäni, angä eñëninque minitö goinëmini inte godinqe tæ contayömini cænguï pædæ pönongä adinqe ee ö ænte cæedäni. Baacä intawo, Näwäaquiringä intawo, ante nämanque apænte änämaï inte ade cæedäni. ²⁸ Wæætë wacä tömengä nänö mimö pönëno beyænque ante wææ äninqe, “Wadäni tömënäni, Mönitö wængongui cænguï impa, ante do näni godönï impa iñæmpa cæminii,” angantawo. Mänömainö wææ angä eñente wædinqe minitö në wææ äningä beyæ ante ayæ tömengä nänö nämä apænte æmæ pönëno beyæ ante edæ cænämaï iedäni. Iñæmpa inguipo incæ inguipoga ongoncoo tömancoo incæ mönö Awënë qui impa cæminii. ²⁹ Wii tömëmini mimö entawënö beyæ ante nämä apænte äninque wæætë në wææ äningä beyæ ante tömengä nänö nämä apænte æmæ pönëno beyænque ante minitö cænämaï incæminimpa.

Incæte bitö wabi iïmaï ante wæbitawo. “Möitee wodi nänö wææ angainö beyæ nä cæyænte wægaimo bai inte

botö ñöwo ñi cæyænte gote bai imo adinque wacä tö-mengä nänö nämä apænte æmæ pönönö beyænque ædö cæte botö imote apænte anguingää,” ante wæbitawoo. ³⁰ Ayæ, “Wængongui önonque pönongä æninque botö tö-mengä ingante waa ate pönente apænedinque ade cæmo adinque wadäni iñömö edæ, Baacä incæ iñæmpa cæmii, ante quinante pönö babæ ante tedewänäni,” ante bitö wæbitawoo. ³¹ Incæte mīnitö cæmīni incæ bemīni incæ quiēmē bai cæmīni incæ mīnitö cædinö adinque wadäni, Wængongui ñäo apäite bai emönongä ingampa, ante acædänimpa, ante cædinque waa cæedäni. ³² Edæ mīnitö iñömö, Waa cæmöni adinque wadäni oodeoidi incæ guidiegoidi incæ Codito ingante nē godongämæ pönëināni incæ tömänāni tee tēwadāmai inte oda cædāmai incædänimpa, ante pönëinque edæ waa cæedäni. ³³ Botö adobaï, Botö tömëmo ænguïnö ante wædāmai imopa. Wæætë, Botö waa cæbo adinque wadäni Itota gämænö pöninque tömengä ængä beyænque quëwencædänimpa, ante pönëinque botö quiēmē cæbo incæ cöwë waa cæbopa.

11

¹ Mönö Codito tömengä nänö cæi bai botö adobaï cæbo adinque mīnitö botö cæi bai adobaï cæbaiminipa.

İimai cæte Wængongui ingante apænecæimpa

² Mīnitö botö imote cöwë pönëmīni adinque botö mīnitö imīnite waa adinque apænebopa. Ayæ do pönengaināni nāni apænegaïnö ante botö adodö ante apænebo ëñëinque mīnitö, Nāwangä impa, ante ëñente cæmīnipa, ante adinque botö mīnitö imīnite waa ate pönëinque apænebopa.

³ Ñöwo iñömö iimai ämo ëñëedäni. Mönö Codito ñænængä inongä inte onguiñængä ingante nē angä

ingampa. Waoda nāna gæncaya adinque onguiñængä ñænængä bai inongä inte onquiyængä ingante nē angä ingampa. Mæmpo Wængongui guiquënë ñænængä pōni inongä inte mōnō Codito ingante nē angä ingampa. ⁴ Īninqe onguiñængä ĩñömō Wængongui ingante apænedinque ayæ, Wængongui æbänō angää, ante apænedinque wencadāmai apænecæcäimpa. Edæ bee ocadinque tömengä nämä ocabo ante guiñencate bai apænebaingampa.

⁵ Onquiyængä guiquënë bee ocadinque Wængongui beyæ apænecæcäimpa. Bee ocadinque tömengä, Wængongui æbänō angää, ante apænecæcäimpa. Edæ bee ocadāmai inte nämä ocamō ante guiñencate bai onquiyængä apænebaingampa. Mänōmai cædinque tömengä nē ěñēnāmai cædingä ingante nāni eō tocad-ingä bai inongä inte encabaingampa. ⁶ Edæ onquiyængä bee ocadāmai ingä inte godömenque eō tocacä bai waa incædönimpa. Wæætē, Eō tocate wæcæ wæ, ante wæcä ĩninqe tömengä ĩñömō edæ bee ocabaingampa. ⁷ Edæ onguiñængä ingante badöninque Wængongui tömengä nänō ěmönō bai adobai badongä ěmongacäimpa. Īninqe Wængongui nänō ñäō apäidō bai adobai ěmönongä inte onguiñængä bee ocadāmai incæcäimpa. Onquiyængä guiquënë onguiñængä nänō ěmönō mäninqe ěmönongä ingampa. ⁸ Onguiñængä ingante täno badöninque Wængongui ayæ onquiyængä ingante badoncæte ante onguiñængä iyapa ænte badongacäimpa. ⁹ Edæ wīi onquiyængä beyæ ante onguiñængä ingante Wængongui badongacäimpa. Wæætē, Bitō onguiñængä beyæ quëwencæbiimpa, ante onquiyængä ingante badongacäimpa. ¹⁰ Īninqe onquiyængä ĩñömō, Botō nänöogængä beyæ Wængongui botō ĩmote badongacäimpa, ante pönente wædinque bee ocacæcäimpa.

Ayæ, Bee ocabo adinque Wængongui anquedoidi incæ, Botö nänöogængä nē angä ingampa, ante ēñencädän-impä, ante cædinque onquiyængä waa cædinque bee ocacæcäimpa.

¹¹ Incæte mönö Awënë nempo quëwëninque onguiñængä dæ angä bai onquiyængä önonganque baquënegainö angüënë. Wæætë onquiyængä dæ angä bai onguiñængä wæætë önonganque baquënegainö angüënë. ¹² Edæ onquiyængä ayæ dæ äñongante tömengä ingante badoncæte ante Wængongui onguiñængä iyapa ænninge badongacäimpa. Wæætë wëñængä onguiñængä ingante onquiyængä mangä beyænque ëñacampa. Incæte Wængongui beyænque tömämö quëwëmompä.

¹³ Onquiyængä bee ocadämaï inte Wængongui ingante apænecä ininque waa intawoo, ante minitö tömëmïni godongämæ pönëë cöninge äedäni. ¹⁴ Edæ dodäni nani cægäi bai cæquënemö inte mönö iïmaï ante pönengæimpa. Onguiñængä doyængui encadinque guiñencate wæquënegä ingampa, ante edonque ate pönëmaïmpä. ¹⁵ Onquiyængä guiquënë tömengä doyængui pæ ininque edæ waa impä. Edæ, Doyængui bee ocacæbi-impä, ante onquiyængä ingante Wængongui badongä encacampa. ¹⁶ Botö mänömainö ante apænëbo ëñëninque minitö pancamïniya wæatedö wæætë äinëmïnitawo. Ìñæmpä botö äninö bai mönitö cöwë cæmönipa. Ayæ Codito ingante godongämæ nani pönencabo adobäi Wængongui quïnäni inönäni inte edæ cöwë mänömaï cädänipa cæmïni.

Awënë äëmmæ ante bedinque pancamïniya wiwa cæmïni

¹⁷ Minitö mïni waa quëwënguinque ante godongämæ ponguënemïni incæte mïni godömenque wiwa quëwënguinque godongämæ pömïni awædö. Ìninque botö, Waa cæmïnipa, ante ædö cæte angüimoo. ¹⁸ Ìïmainö ante

ñowo täno apænebo ëñëedäni. Codito ingante mini pönencabo godongämæ pöninque minitö inñomö mini caipæ incæ wæætë godö wæætë godö tedewëninque wacabo nänënë wacabo nänënë bamïnipa. Ante apænedäni ëñëninque botö, Wabänö nöingä ante apænedänipa, ante pönëmopa. ¹⁹ Näwangä impa, ante pönëmopa. Edæ, Ædänidö inänite Wængonguï waa acää, ante edonque acæimpa, ante tömengä angä ate minitö mini cabo wadö ante mini cabo wadö ante tedemïnipa, ante awædö.

²⁰ Ìninque, Awënë ææmæ impa, ante godongämæ pöninque minitö wii mönö Awënë ææmæ bete bai cæmini awædö. ²¹ Edæ mini godongämæ cæñedë incæ minitö, Wadäni adobai cæncædänimpa, ante ee ongönämaï imini inte tömämini cænguï ade cæmïnipa. Pancadäniya ayæ gæwænte ongöñönäni edæ pancaminiya do tömo bete dowænte wæmini awædö. ²² Ìnæmpa oncö ömaamini bai inte minitö tömëmini oncönë cænte wii beminii. Edæ Codito ingante mönö godongämæ pönencabo Wængonguï quimö imö incæte minitö näëmæ piinte cæmini awædö. Ömæpodäni incæ tömënäni nani guingo imonte wæquinque ante minitö pæ gompote ade cæmïnipa töö. Mänömaï cæmini adinque botö dicæ, Waa cæmïnipa, ämogaa.

Mönö Awënë ææmæ

(Mäateo 26.26-29; Mäadoco 14.22-25; Odoca 22.14-20)

²³ Edæ mönö Awënë botö imote pönö apænecä ëñëninque botö wæætë iïmaï ante minitö iminite pönö apænëtabopa. Mönö Awënë Itota ingante Codaa nänö odömonte godongaïönæ woyowotæ iñonte Itota päö æninque, ²⁴ Wængonguï ingante waa ate pönente apænedinque päö pä æninque angacäimpa. “Ïi päö botö baö bai impa. Botö, Minitö quëwencæmïnimpa, ante botö baö godonte bai cædinque wæncæboimpa. Botö pä ænte

pædæ pönömo bai mīnitō adobai iincayæ ate botō imote ante pönēninque godongāmæ cædāni,” angantapa.

²⁵ Mänömaï angä iinque cænāni ate owæta adobai æn-
inque tömengä, “Botō wepæ iimæ bai impa. Wængonguï
do apænedinque, Botō pönö cæbo ate mīnitō Ao ämīni
iinque mönō godongāmæ waa cæte quëwengæimpa,
angacäimpa. Nöwo adobai miine äninque apænebopa.
Botō wepæ ante Ao ante æmīni inte mönō godongāmæ
waa cæte quëwengæimpa. Iinque mīnitō wantæ wantæ
iñö bedinque botō imote ante pönente becæminimpa.”
Ante Itota angä begadānimpa. ²⁶ Iinque Itota nänö
ponguïönæ ganca mīnitō mänömaï pāo wæætē wæætē
cæninque mänimæ bai wæætē wæætē bedinque, Mönō
Awënë tömämö beyæ wængacäimpa, ante odömonte bai
cæmīni adinque wadāni ëñencædānimpa.

Nöingä ante pönēninque mönō Awënë ææmæ becæimpa

²⁷ Mänömaï i iinque waocä pönēnāmaï inte mönō
Awënë pāo önonque cæninque Awënë nänö bequimæ
önonque bedinque tömengä nänö wentamö mongæn-
guinque mönō Awënë baö ante, Önonque impa, ante
pīinte bai cædinque tömengä wepæ önonque wido cæte
bai cæcampa. ²⁸ Iinque, Æbänö entawëmöö, ante mīnitō
nämä näëmænte cöwä adinque nöingä ante pönēninque
pāo cæninque mänimæ bequënēmīni iminipa. ²⁹ Edæ,
Mönö Awënë baö bai impa, ante æcänö pönēnāmaï
inte cænte beda iñömö tömengä nämä nänö apænte
pante wæquinque mänömaï cænte becampa. ³⁰ Edæ
mänömaï cæmīni beyænque pancamīniya aquimīni bad-
inque wæntæye bamīnipa. Pancamīniya wīi pönente
wæminipa. Ayæ wadāni æpodānimē mäninö beyænque
do æmæwo wænānimpa.

³¹ Incæte mönö cöwä adinque nämanque apænte än-
inque nöingä cæmö iinque mönö Awënë wæætē mönö

imonte apænte ante pīināmaī imaingampa. ³² Mönö Awënë mīnitō iminite apænte ante pīingantawo. Edæ mönō Awënë, Inguipogaque quëwëñāni inānite apænte āninqe botō päñedē mīnitō wīi adobaī pante wæquimīni, ante wææ cædinque ñōwo iñōmō edæ, Ēñenguënë quëwëedāni, ante wædænque pangä wæmompā.

³³ Botō tōññamīni ëñëedāni. Mänōmaī i, ante pönëninque mīnitō cæncæte ante pöninque ee ongönōmīni tōmänāni adoyōmō pönāni ate godongāmæ cæedāni.

³⁴ Godongāmæ pöninque mönō wīi apænte panguënēmō bacæimpa, ante wææ cædinque mīnitō në gæwænte wæcā ingante āmīni oncönë tāno cæncæcäimpa. Ñōwo mäninque ante yewæmōninque botō mīnitō weca iin-cayæ ate pöninque wadō mīni āñinō ante godōmenque apænebo ëñencæmīnimpa.

12

Wængonguī Ōñōwoca pönō cæcā æninque cæcæimpa

¹ Iññāni ëñëedāni. Wængonguī Ōñōwoca mönō imonte pönō cæcā ate tōmengä nänō pönōnoncoo eyepæ ænte ëwocadinque mönō æbänō cæquīi, ante ëñëninque mīnitō oda cædāmaī incæmīnimpa, ante ñōwo yewæmōmo aedāni.

² Doyedē iñōmō mīnitō ëñëñāmaī iñōmīnite wadāni, Mönitō miññæ pöedāni, ante æbāmë cæte ænte mäodāni gogamīnimpa. Tömënāni miññæ mänōmaī go go cædinque mīnitō do oda cædinque babetade nāni badōn-inca weca ædæ wææninqe, Mönitō wængonguī impa, ante cædinque quëwengamīnimpa. ³ Iñinque mīnitō iminite botō ñōwo, Ēñenguënë quëwëmīnii, ante iīmaī ante apænebopa. Æcänō Wængonguī Ōñōwoca tönō ääwocaque baī ëwocacā guiquënë tōmengä, Itota nänō panguinque në wentamō mongængä ingampa, ante ædō cæte

tedewenguingää. Ayæ wæætë Wængonguï Tæiyæ Waëmö Önöwoca tönö ewocadämaï ingä guiquënë tömengä, Itota Tæiyæ Awënë ingampa, ante ædö cæte apænequingää.

⁴ Adocanque ingante wadö pönö cædinque Wængonguï Önöwoca wacä ingante wadö pönö cædinque tömengä nänö pönönincoo nënempote bai cæcä æninque mönö wadö wadö në cæmö imompa. Wængonguï Önöwoca adocanque pönö inongä incæ mänömaï wadö wadö pönö cæcampa. ⁵ Ayæ mönö Awënë adocanque pönö inongä inte waocä adocanque ingante, Ìimaï cæe, äninque wacä ingante, Wadö bai cæe, angä ëñëninque mönö tömämö wadö wadö në cæmö imompa. ⁶ Ayæ Wængonguï adobai adocanque pönö incæ tæi piñængä inongä inte waocä adocanque ingante pönö cæcä æninque tömengä tæi piñængä badinque inte wadö cæcampa. Wacä ingante wadö pönö cæcä æninque tömengä tæi piñængä badinque wadö wadö cæcampa. Ìininque Wængonguï mänömaï wadö wadö pönö cæcä æninque mönö tömämö eyepæ badinque cæmompa.

⁷ Wængonguï Önöwoca, Tömänäni waa quëwencædän-impä, ante cæedäni, ante tömämö imonte wadö wadö pönö odömonte apænecä ëñëninque tömämö mönö waa quëwenguingue ante godongämæ cæmompa.

⁸ Ìininque Wængonguï Önöwoca pancadäniya inänite, Wængonguï nö nänö ëñënö ante apænecä ëñëninque tömënäni në nö ante apænedäni badäniya. Ayæ adocä Önöwoca iñömö Wængonguï nänö cædö ante edonque odömongä adinque pancadäniya në adinäni badinque, Wængonguï mänömaï cæcampa, ante nö apænedäniya. ⁹ Adocä Wængonguï Önöwoca apænecä ëñëninque pancadäniya, Wængonguï eyepæ pönö cæcampa, ante wede pönënäni inte tömënäni wede nani pönënö beyænque

nangui cædānīpa. Ayæ Wængongui Öñowoca adocanque ïnongä inte pönö cæcä ænīnque pancadānīya wænæ wænæ ïnāni ïnānīte gampote apænedāni ate waa badānīpa. ¹⁰ Pancadānīya ïnānīte guiquēnē Wængongui Öñowoca godö cæcä ænīnque tömēnāni tæi pīñænāni badīnque nangui pōni cædānīpa. Wængongui Öñowoca apænecä ēñēnīnque wadāni Wængongui beyæ nē apænedāni ïnānīpa. Ayæ wacä yewænte bai tedecä adīnque, Wængongui Öñowoca tedecantawo, wænæ tedecantawo, ante wæyōnāni Wængongui Öñowoca pancadānīya ïnānīte edonque odōmongä adīnque tömēnāni, Æcānō öñowoca nē tedecää, ante do ēñēnānīpa. Pancadānīya guiquēnē Wængongui Öñowoca tōnō apænedīnque wadāni nāni tede bai nē tededāni ïnānīpa. Ayæ iināni wadāni nāni tede bai tededāni ēñēnīnque pancadānīya Wængongui Öñowoca apænecä ēñēnīnque, Nē tededāni æbānō ante tededānīi, ante do ēñēnāni inte wadāni ïnānīte edonque pōni apænedāni ēñēnānīpa.

¹¹ ïnīnque adocä Öñowoca adocanque ïnongä inte tömengä nānō nō angai bai cædīnque mönō ïmonte apænte ænīnque, Pancamīnīya iimāi cæcæmīnīmpa, wamīni iimāi cæcæmīnīmpa, ante pönö cæcä ænīnque adocanque nānō cæquēnēnō ante wacä nānō cæquēnēnō ante edæ tömāmō mönō cæquēnēnō ante cæmōmpa.

Adocabomö bai ïmōmpa

¹² Mönō baö adoyonque pōni ēñāmō incæ mönō wii adodonque cæquīnō ante ēñāmō inte mönō pæ pagænguīncoo watai watai ēñāmōmpa. Edæ wadö mönō cæquīnō ante watai ēñadīnque mönō wæætē wadö cæquīnō ante watai watai ēñāmōmpa. ïnīnque watai watai nangui mönō ēñācoo iñōmō adoyonque pōni ïmpa.

Ayæ Codito nempo quëwëninque mönö adobaï adocabomö imompa. ¹³ Mönö adocabomö mönö tömämö baquinque Wængonguï Önöwoca mönonga pö guite owocampa. İninque oodeocä incæ guidiegocä incæ wacä ingante nē cæcä incæ abæ tawænte ee gote baï nämä beyænque nē cæcä incæ mönö tömämö adotaca bete baï Wængonguï Önöwoca tönö äawoquake baï tömämö ëwocamompa.

¹⁴ Mönö baö adoyonque pönï ëñamö incæ mönö wïi adodonque cæquïnö ante ëñamö inte mönö ëñacoo watai watai nanguï ëñamompa. ¹⁵ İninque mönö önöwa incæ, “Önompö ömæpobo inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingää. İñæmpa mänömaï wæte tedecä incæ önöwa cöwë waocä baö ëñate ëwacampa. ¹⁶ Ayæ mönö önömonca incæ, “Awinca ömæmömo inte botö waocä baö ömaabo imopa,” ante ædö cæte anguingää. İñæmpa mänömaï ante tedecä incæ önömonca cöwë waocä baö ëñate ëmoncacampa. ¹⁷ İñæmpa mönö baö tömäñö awincaque ëmömö baï edæ quimoncadö ëñenguëñëi. Ëñënämaï incädömöimpa. Ayæ mönö baö tömäñö önömoncaque ëmoncamö baï quincadodö ongoncadoquëñëi.

¹⁸ Incæte Wængonguï iñömö edæ, Waomïni mïni cæquëñënö ante eyepæ cæcæmïnimpa, ante badoncæboimpa, ante Wængonguï angacäimpa. İninque tömengä nämä nänö angainö baï badöninque mönö pæ pagænguincöo adoyonque baquinque ante wadö cæquïnö ante wadö cæquïnö ante tömäñö badongacäimpa. ¹⁹ Edæ adodonque pönï mönö cæquëñënö ante Wængonguï badongä baï mönö wadö mönö cæquëñënö ante quïodö pæ pagænte cæquëñëi. ²⁰ Wængonguï nänö nē badongaimö inömö inte wadö mönö cæquïnö ante watai wadö

mönö cæquinö ante watai nanguï mönö eñacoo eñamö incæ mönö baö adoyonque pönï eñamompa.

²¹ Mänömaï eñamö iñömonte edæ mönö awinca incæ önompo inte apænedinque, “Bitö dæ ämi bai botö tömëmo eyepæ cæcädömoimpa,” ante ædö cæte anguiï. Ayæ wæætë mönö ocamö incæ önöwa inte apænedinque, “Bitö dæ ämi bai botö tömëmo eyepæ cæcädömoimpa,” ante ædö cæte anguiï. ²² Wæætë mönö baö pancayonga pæ pagænämaï i incæte mänïñö ante mönö godömenque waa adinque, Mönö quëwenguïñö impa, ante angæimpa. ²³ Wayö guiquënë, Wïi waëmongä awædö, ante mönö äñö ante, Waa acädänimpa, ante cædinque waëmoncoo pönö dadi ompogate mänïñö beyæ godömenque waa ate bai cæmompa. Wayö guiquënë mönö guiñëñate wædö ante, Wïi edonque acæimpa, ante pönö bee ogate cædinque mönö guiñëñayö beyæ godömenque waa cæmompa. ²⁴ Waëmö mönö ayö guiquënë, Edonque acæimpa, ante bee ogadämaï cæmompa.

Incæte, Adoyonque bacæimpa, ante mönö baö wayö wayö badöninque Wængongui, Wïi waëmongä, ante mönö wæyö ante pönëninque, Mänïñö botö godömenque waa abopa, ante badongacäimpa. ²⁵ Ìninque, Minitö baoncoo näëmæ pïinämaï incæminimpa, ante cædinque Wængongui mönö baö adoyonque badongacäimpa. Wæætë minitö nämä baoncoo incæ näëmæ waadete waa cæcæminimpa, äninque Wængongui tömäñö waa acampa. ²⁶ Ìninque mönö baö adoyömonque nantate wæyömö tömäo wootæ wootæ nantate wæmompa. Ayæ wæætë adoyömonque adinque, Waëmö impa, äñäni eñente wædinque tömäo watapæ tomompa.

²⁷ Minitö iñömö, Wayö wayö eñamö incæ adoyonque eñamompa, ante do pönëninque, Mönö adobai nänënë nänënë ingaimö inte ñöwo wæætë Codito nempo

quëwëninque adocabomö imompa, ante pönencæmīn-
 impa. ²⁸ Īnīnque Codito ingante godongāmæ mönō pō-
 nencabo ĩmō adīnque Wængonguī angā ëñëninque ĩmaī
 cæmompā. Yæcadomōni ĩmōni ĩñömō Codito nānō da
 godongāimōni ĩmōnīpā. Gao wæi ĩnāni ĩñömō Wæn-
 gonguī beyæ nē apænedāni ĩnānīpā. Ayæ tæcæguedënāni
 ĩnāni ĩñömō nē odōmonte apænedāni ĩnānīpā. Wæænō-
 menque ĩnāni ĩñömō tæi pīñante entawente nē nanguī
 cædāni ĩnānīpā. Yæmīñæ gao æidīnque ĩnāni ĩñömō
 Wængonguī Ōnōwoca tönō äawocaque baī ëwocadīnque
 ĩmaī cædānīpā. Pancadāniya, Wënæ wënæ ĩnāni waa
 bacædānīmpā, ante nē waa cædāni ĩnānīpā. Pancadāniya
 wadāni beyæ nē waa cædāni ĩnānīpā. Pancadāniya nē
 änāni ĩnōnāni inte awënëidi ĩnānīpā. Ayæ yæmīñæ pōni
 ĩnāni ĩñömō wadāni nāni tede baī nē tededāni ĩnānīpā.

²⁹ Mänōmaī ĩmō incæte edæ Codito nānō nē da godon-
 gāimō dicæ tōmāmō ĩmongaa. Ayæ Wængonguī beyæ
 nē apæneimō dicæ tōmāmō ĩmongaa. Nē odōmōnōmō
 dicæ tōmāmō ĩmongaa. Nē tæi pīñante entawente
 nanguī cædōmō dicæ tōmāmō ĩmongaa. ³⁰ Ayæ Wæn-
 gonguī Awënë pōnō cæcā incæte wënæ wënæ ĩnāni nāni
 waa baquinque ante dicæ tōmāmō nē waa cæmongaa.
 Edæ wadāni nāni tede baī dicæ tōmāmō tedemongaa.
 Wacā mänōmaī wadāni nāni tede baī tedecā ëñëninque
 tōmāmō dicæ mönō tededō adodō edonque apænemon-
 gaa. ³¹ Incæte mīnitō Wængonguī ingante, Bitō Ōnōwoca
 pōnō cæcā ate mōnitō eyepæ inte ate yæcado ongōnāni
 nāni cæi baī adobaī cæcæte ante nanguī wæmōnīpā, ante
 apænedīnque nanguī cædāni.

Mönō waadete pönente cæcæimpa, ante

Ñōwo ĩñömō botō, Æbānō godōmenque waa pōni
 cæquīi, ante yewæmonte odōmōmo aedāni.

13

¹ Botö waodäni näni tede bai tede bopa, ämīnitawo. Wængonguī anquedoidi näni tede bai tede bopa, ante tomīnitawo. Īñæmpa mönō wadäni ĩnänite waadedämaī inte tedemō ĩninqe ampoincade önonque ampoi bai ĩmaimpa. Waadedämaī inte tedemō ĩninqe adoyömō pönō wo pönō wo pönō wæcainta bai mönō adobai önonque tedewēmō ĩmaimompa.

² Wængonguī Önöwoca pönongä æninqe botö tö-mengä beyæ nē apænebo ĩmopa, ante tomīnitawo. Waodäni näni wē wodonte ēñengainō tömänō ante edonque pönī ate ēñēmopa, ante tomīnitawo. Waodäni näni nanguī ēñenō ante adinqe tömänō ante ēñēmopa, ante tomīnitawo. Edæ nē wede pönēmīni inte mīnitō ānanquidi incæ ämīni ēñente cabænte gotawo. Īñæmpa mäninō tömänō waa pönī cæmō incæ mönō wadäni ĩnänite waadedämaī inte cæmō ĩninqe wæætē önon-
monque edæ mönō babaimpa.

³ Ömæpodäni ĩnänite botö mäincoo tömää nēnem-pote godōmopa, ante tomīnitawo. Wængonguī beyæ ante cæyömote wadäni botö baö botö ēñayō incæ iya tancæ cædäni ate wædinque botö piyænē cæbaimopa, ante mīnitō, Waa cæbopa, ante tomīnitawo. Īñæmpa mänī tömää waa cædinque mönō waadedämaī inte cæmō ĩninqe mönō waa cædō beyæ ænämaī ĩmaimompa.

⁴ Nē waadete pönengä ĩñömō tömengä piinämaī inte edæ piyænē cædinque godō waadete cæcampa. Wadäni gomonga cædinque godōmenque nanguī ænäni adinqe nē waadecä wæætē waadete pönēninqe piinte wædämaī inte piyænē cæcampa. Nämä nänō cædinō ante pönēninqe nē waadete pönengä ĩñömō, Botö gomonga cæbopa, ante tededämaī ingampa. Tömēmōque wæmō ĩmopa, ante nämä waa adämaī ingampa. ⁵ Wacä tæcæ

cæyongante nē waadete pönengä iñömö, Täno cæbote, ante wææ cædāmaī ingampa. Nämä nänö æinēnō ante cædāmaī inte tömengä wadāni beyænque cæcampa. Wæætē wīi iñontobæ ænguī bacampa. Wadāni wēnæ wēnæ cædāni ate wædinque tömengä nē waadecä inongä inte wæætē piyænē cæcampa.

⁶ İninque, Wacä wēnæ wēnæ cæcampa, ante tededāni ēñente wædinque nē waadete pönengä iñömö mäninō ante todāmaī ingampa. Wæætē, Wacä nöingä cæcampa, ante tededāni ēñēninque tömengä watapæ pōnī tocampa. ⁷ Æbämē cædāni incæ nē waadete pönengä iñömö piyænē cædinque tömänāni inānite wææ gompocampa. Wæætē, Waa cædānīpa, änāni ēñēninque tömengä, Nāwangä impa, ante do ēñengampa. Æbämē ba incæte tömengä, Ayæ ate watapæ bacæimpa, ante cōwē pönēninque wæn-tædāmaī inte ee cæcampa.

⁸ Mönö waadete pönēmāmo iñömö cōwē dæ badāmaī ingæimpa. Wæætē Wængonguī iincayæ ate, Idæwaa, angä İninque inguipoga tömengä beyæ mönō apænedō guiquēnē edæ dæ angæimpa. Wadāni nāni tede baī mönō tededō incæ pæ wēnecæimpa. Inguipoga nanguī adinque mönō ēñēnō ante Wængonguī, Idæwaa, ancæcäimpa. ⁹ Nōwo mönō ēñēnō iñömö pancaā ēñēninque pancaā wæætē oda cæmompā. Wængonguī beyæ mönō apænedō iñömö pancaā apænedinque mäninque apænemompā. ¹⁰ İinque bayedē guiquēnē Wængonguī nänö apænedō ædæmō ēñēninque mönō nöingä pōnī odömonte apænecæmōimpa. Oda cæte mönō ēñēnō ante, Idæwaa, äninque Wængonguī mäniñedē edæ mönō wīi eyepæ apænete wædō ante, Idæwaa, ancæcäimpa.

¹¹ Botö iñömö wēñæmoyedē wēñängä nänö tede baī tededinque wēñängä nänö ocai ēñēnō baī ēñengaimo inte wēñängä, İimaī impa, ante nänö pönēnō

baï botö mäniñedë adobaï pönengaboimpa. Ñowo guiquënë picämo badinque wëñäemoyedë botö cægainö ante ñimpo cæbopa. ¹² Awocawænta wëmö ate baï cæd-
inque mönö ñowo Wængongui Önöwoca nänö odömönö
ante edæ wii edonque amompa. Ayæ ate guiquënë
mönö awincadö awinca edonque pönï acæimpa. Botö
ñowo pancaa adinque oda cæte ëñëmo imopa. Ayæ ate
guiquënë Wængongui pönö odömongä adinque tömengä
botö imote edonque pönï acä baï botö adobaï tömäa
eyepæ pönï acæboimpa.

¹³ Ìninqe mönö entawënoncoo ante adinque
mënonque go adodonque mänimpodonque ayæ
ongompa. Mönö wede pönënö ante ædæmö
entawengæimpa. Watapæ bacæimpa, ante mönö pönënö
ante ædæmö entawengæimpa. Mönö waadete pönënö
ante ædæmö entawengæimpa. Ìninqe mänimpodonque
ayæ ongö incæte mönö waadete pönënö iñömö edæ
ñænänö pönï i ñinque mönö mäninö ante täno ædæmö
entawengæimpa.

14

Wadäni nani tede baï æbänö tedequiï, ante

¹ Ìninqe minitö, Në waadete pönëmö bacæimpa,
ante mäniñonque ante pogodo gote baï nanguï cæedäni.
Ayæ adobaï, Wængongui Önöwoca mönö imonte nänö
pönönö baï mönö eyepæ ëwocadinque cæcæimpa, ante
nanguï æinente wæedäni. Mäninö Wængongui Önöwoca
nänö pönönoncoo ate adinque minitö, Wængongui beyæ
në apænëmö mönö täno adodonque ante bacæimpa,
ante godömenque æinente wædinque cæedäni. ² Edæ
wadäni nani tede baï æcänö tededä tömengä wii
wadäni inänite apænecampa. Wængonguinque ingante
apænecampa. Edæ tömengä önöwoaque tedecä

inique tömengä ingante Wængongui æbänö awëmö apæneccä, ante ædö cæte ëñenguinãni. ³ Wængongui beyæ nê apæneccä guiquënë waodãni inãnite waadete pönëninque ïmaï cæcæte ante apæneccä ëñënanipa. Minitö tæï piñæmïni mïni entawenguinque wede pönencæmïnimpa, ante apæneccampa. Ayæ, Wæwente quëwëmïni incæ mïnitö wampo bawënente tæï piñænte cöwë cæcæmïnimpa, ante tömengä Wængongui beyæ ante pönö apæneccampa. ⁴ Wadãni nãni tede bai nê tedecä guiquënë, Tömëmo tæï piñæmo botö entawenguinque ante nanguï ëñencæboimpa, ante nãmä beyænque ante tedecampa. Wængongui beyæ nê apæneccä guiquënë Codito ingante nãni godongämæ pönencabo beyæ ante apænedinque, Minitö tæï piñænte mïni entawenguinque ëñencæmïnimpa, ante apæneccampa.

⁵ Inique mïnitö tömämïni wadãni nãni tede bai apænemïni adinque botö wædænque tobaïmopa. Wæætë tömämïni Wængongui beyæ apænemïni adinque botö godömenque watapæ tobaïmopa. Wængongui beyæ nê apæneccä ïñömö ñænængä ïñongä wacä tededö nê tedecä guiquënë wædangä ingampa. Incæte, Codito ingante mïni godongämæ pönencabo tæï piñænte entawencæmïnimpa, ante cædinque tömengä wacä tededö tedete ate, ïmaï ante tedetabopa, ante mïnitö tededö adodö ante edonque apæneccä inique tömengä adobai ñænængä ïñongä ïmaingampa. ⁶ Inãnãni ëñëdãni. Wængongui nãnö wë wodönö incæ tömengä nãnö nö ëñënö incæ tömengä nãnö nö odömönö incæ ante botö mïnitö weca pöninque odömonte apænebo ëñëninque mïnitö godömenque pönëmaïmïnipa. Wængongui ïmaï cæcæcãimpa, ante apænebo ëñëninque mïnitö guïñente wædinque waa cæbaimïnipa. Wæætë mïnitö weca pöninque botö wadãni nãni tedebai tedete apænebo bai mïnitö ædö cæte godö-

menque nē pönēmīni baquēnēmīni.

⁷ Edæ gobæ ongonte aa pedinque önonque ante pedāni ēñēninque mönō wæætē, Ædemē ante pedānipa, ante ædō cæte ēñenguī. Nē ampoinca ampodāni adobaī ämotamīni ināmaī önonquedō ante ampodāni ēñēninque mönō, Ædemē ante ampodānipa, ante ædō cæte ēñenguī. ⁸ Ayæ tontado adobaī, Wæætedō wæætē cæcæimpa, ante todompeta nāni ancadeca we ööninque idiquibæ we öongä ininque wadāni, Æbämē cæcæte ante we öongää, ante wædinque oda cæte ee ongonte wæætedō wæætē cædämaī imāinānipa. ⁹ Ayæ mīni cabo adobaī wīi edonque apænemīni ēñēninque wadāni, Æbämē ante tedecää, ante wædinque oda cæte wæbainānipa. Woboyæ mämoque iñæmpa tedewëmaimīnipa.

¹⁰ Waodāni inguipoga tömäo quëwëninque nanguī nāni tededoncoo tededānipa. Näwangä impa. Incæte wadāni nāni tededō wadāni nāni tededō tömää tedequinō i ininque adodeque incæ önonque tedete ināmaī impa.

¹¹ Ininque wacä apænecä ēñēninque botō, Æbänö ante tedecää, ante ēñēnāmaī imo adinque tömengä wæætē, Wabi inte wīi ēñēmipa, ancædongäimpa. Tömengä ingante botō adobaī, Wabi inte botō tededō wīi tedebipa, ante ancædömoimpa. ¹² Ininque mīnitō, Wængonguī Önöwoca pönö cæcä æninque mönō eyepæ ewocadinque cæcæimpa, ämīnitawo. Mänömainö äninque mīnitō, Wængonguī Önöwoca pönö cæcä ænte ewocadinque cædömö inte mönö Codito ingante mönö godongämæ pönencabo godömenque täi piñænte entawengäimpa, ante pönēninque mīnitō, Mäninonque ante botō ewocate cæquinō ante pönongä æncæboimpa, ante täno äinente cæedāni.

¹³ Mänömaī beyæ wadāni nāni tede baī nē tedemīni iñömö mīnitō tönīñadāni adobaī ēñencædānimpa, ante

cædinque Wængongui ingante iimaï ante æedäni. Wængongui ëñëmi. Wadäni nani tede bai do tededinque botö æbänö ante tedetawoo, ante bitö odömonte apænebi ëñëmoe. Mänömainö ante apænebi ëñëninque botö wæætë mönitö tededö adodö ante edonque apænebo ëñëninque mïnitö Wængongui ingante apænete cæedäni. ¹⁴ Wadäni nani tede bai tededinque Wængongui ingante apænebo inte botö önöwocaque pönente apænedinque ocai ömædæcabo bai inte apænebaïmopa.

¹⁵ Mänömaï impa, ante adinque æbänö cæquiïmoo. Edæ önöwoca pönente apænedinque botö ocai adobaï ëñente pönëninque Wængongui ingante apæneceboïmpa. Ayæ Wængongui ingante waa pönï apæneceate ante önöwoca pönente ämotamini äninque adobaï ocai ëñente pönëninque ämotamini ancæboïmpa. ¹⁶ Bitö, Wængongui ingante waa pönï cæcampa, ante önöwocaque pönëninque apænebitawoo. Iñæmpa Wængongui ingante waa ate pönëninque önöwocaque pönente apænebi ëñëninque wacä në önonganque ingä guiquënë, Bitö æbänö apænebi, ante ëñënamaï inte, Ædö cæte Ao anguiïmoo, ante wæbaingampa. ¹⁷ Bitö waa ate pönëninque önöwocaque waa apænebi ëñëninque tömengä wæætë, Bitö æbänö ancæte ante tedebei, ante ëñënamaï inte ædö cæte godömenque täi piñante entawengingää. ¹⁸ Botö iñömö, Mïnitö wadäni nani tede bai wædænque tedeyömini botö godömenque nangui tede-bopa, ante Wængongui ingante waa ate pönëninque apænebopa. ¹⁹ Incæte Codito ingante mönö pöncabo tönö godongämæ pöninque botö wadäni nani tede bai täne tinco miïdo ganca tedequi incæ wiï tededinque wæætë, Wadäni ëñencædänïmpa, ante mënea pönï edonque apænedinque waa tobaïmopa.

²⁰ Iñänäni ëñëedäni. Tæcæ ëñadäni iñömö wënæ

wënæ mönō cæpāmo ante ēñēnāmaï inānīpa. Mīnitō adobaï mānīnō wënæ wënæ mönō cæpāmo ante ēñēnāmaï inte baï pōnēedāni. Wæætē ocai mönō pōnēnō guiquēnē mīnitō mānīnō ante wēñænānique wædænque nāni encadō baï wīi pōnēnīnque wæætē picænāni nāni nanguï encadō baï adobaï nanguï encate pōnēedāni. ²¹ Dodāni mönō Awēnē beyæ ante wææ ānīnque iīmaï ante yewæmongadānīmpa. “Wadāni nāni tede baï nē tededāni inānite botō āmo ēñēnīnque tōmēnāni wæætē botō quīnāni inānite apænenecædānīmpa. Incæte iīnāni guiquēnē botō imote cōwē ēñēnāmaï inguīnāni awædō, ante mönō Awēnē angampa,” ante yewæmongatīmpa.

²² Iīnīnque, Wadāni nāni tede baï tedemīni ēñēnīnque nē pōnēnāni wædāmaï iīñōnāni nē pōnēnāmaï ināni guiquēnē mānōmaï tedemīni ēñēnīnque guīñente wæcædānīmpa, ante cædīnque Wængonguï Ōnōwoca pōnō cægacāīmpa. Wæætē Wængonguï beyæ ante edonque apænemīni ēñēnīnque nē pōnēnāmaï ināni wædāmaï iīñōnāni nē pōnēnāni guiquēnē do ēñencædānīmpa, ante cædīnque Wængonguï Ōnōwoca pōnō cægacāīmpa. ²³ Codito ingante mīni pōnencabo godongāmæ pōnīnque tōmāmīni wadāni nāni tede baï wadāni nāni tede baï tedemīni adīnque ayæ pōnāni guiquēnē nē ēñēnāmaï ināni incæ nē pōnēnāmaï ināni incæ æbānō anguīnāni. Mānōmaïnonque tedemīni ēñēnīnque tōmēnāni wæætē, Mīnitō ōmædæcamīni inte ōnonque tedewēmīnīpa, ante wæbāīnānīpa.

²⁴ Tōmāmīni wæætē Wængonguï beyæ edonque apæneyōmīni nē pōnēnāmaï ingā incæ nē ēñēnāmaï ingā incæ ponte ēñēnīnque tōmāmīni mīni apænedō beyæ tōmengä, Botō wënæ wënæ cætābopa, ante wæbaīngampa. Ayæ Wængonguï beyæ āmīni ēñente wædīnque tōmengä, Botō nāwangä wënæ wënæ cædōmo

inte wentamö mongænte awædö, ante nämä apænte ämaingampa. ²⁵ Ayæ tömengä mimöno nänö wentamö wë wodönincoo da tadonte ate bai edonque ate wædinque tömengä ædæ wæænte guidömëmæ ñongæninque Wængongui ingante, Bitö adobique në waa cæbi imipa, ante waa apænebaingampa. Ayæ minitö iminite, Näwangä Wængongui Önöwoca tönö äawocaque bai ewocaminipa, ante apænebaingampa.

Quiëmë cæmini incæ nöingä pönente ædæmö cæedäni

²⁶ Mänömaï i inique iñänäni, mönö æbänö cæquii. Wængongui Önöwoca pönö cæcä æninque eyepæ inte minitö tömämïni godongämæ pöninque iïmaï cæmini incæminimpa. Adocanque ämotamini adodeque angä ingampa. Wacä odömoncæte ante adodeque apæneçä ingampa. Wacä ingante Wængongui edonque odömonte apæneçä ëñëningä inte tömengä adodö ante adodeque ante odömonte apæneçä ingampa. Wacä guiquënë wadäni näni tede bai adodeque tedecä ingampa. Tömengä æbänö ante tedecä, ante wacä do ëñëninque minitö tededö wæætë edonque apæneçä ingampa. Mänömaï wade wade ante në apænemini inte minitö tömämïni, Godongämæ täi piñænte entawengæimpa, ante iïmaï cæte tedecæminimpa. ²⁷ Wadäni näni tede bai tedeyongä wacä adotedæ wææ tededämaï incæcäimpa. Mäningä iinque tedecä ate wacä tedecæcäimpa. Ayæ wæætë wacä, Tedecæboimpa, angä Ao ämïni tedecä ate idæwaa. Mänimpodäni que tedete ñine cædäni adinque wacä ëñëninque, Æbänö ante tededänii, ante minitö tededö edonque apæneçä ëñencæminimpa. ²⁸ Codito ingante mïni pönencabo weca në ëñente adodö apænequënegä dæ angä inique edæ wadäni näni tede bai në tedei- nente wæcä iñömö wæætë ee adinque tededämaï inte

pæ wëenecæcäimpa. Tömengä nämä incæ önöwënenque tedete Wængongui ingante tedecæcäimpa.

²⁹ Wængongui beyæ nê apænedäni adobaï mengäa pöni apænedäni ate idæwaa. Mänimpodäni que apænedäni ëñëninque mïnitö, Nö ante apænedänii, idiquibæ ante apænedänii, ante apænte ante ëñencæmïnimpa. ³⁰ Ayæ adocanque tæcæ apænee göñongä wacä nê ëñëë congä ingante Wængongui Önöwoca iñontobæ apænecä ëñëninque tömengä, Botö apænecæboimpa, angä ëñëninque nê apænedingä wæætë apocænë edæ ëamonca ëñëë concæcäimpa. ³¹ Edæ Wængongui beyæ apænedinque adocanque täno apænete ñine cæcä ate wæætë wacä wæætë wacä apænete ñine cæcæcäimpa. Mänömaï cædinque mïnitö godongämæ ëñente badinque wampo bawënente ongoncæmïnimpa. ³² Wængongui beyæ nê apænedäni iñömö tömënäni nämä önöwoca wææ äninque önöwënenque wädämaï inte ocai pönente apænedänipa. ³³ Edæ Wængongui incæ nê gänë pönënogä inte Yæ yæ wapiticæ godö tededämaï ingampa cæmïni.

Wængongui quinäni Codito ingante näni pönencabo tömänäni wayömö näni cabo wayömö näni cabo godongämæ pöninque näni cæi bai cædinque, ³⁴ mïnitö adobaï Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöñömïni onquiyænäni inänite ämïni tededämaï incædänimpa. Edæ, Apocænë ëñëmæwedäni, ante Möitee wodi nänö wææ angai bai cædinque onquiyænäni wæætedö wæætë änämaï inte onguïñænäni näni änonque ëñëninque edæ ëñëë concædänimpa. ³⁵ Æbänö ante apænedänii, ante ëñencæte ante wædinque onquiyängä oncönë gote ate angä ëñëninque tömengä nänöogängä wæætë adodö apænecä ëñencæcäimpa. Edæ Codito ingante mïni pönencabo godongämæ pöñömïni onquiyängä iñömö, Guiñënete awædö, äninque ee

tededāmaī incæcäimpa.

³⁶ Īñæmpa, Wængonguī nānō angainō ante mīnitō adomīnique dicæ mā pōnēninque odōmōmīnitawogaa. Wadāni ēñēnāmaī iñōnānite mīnitō dicæ adomīnique Wængonguī nānō apænedō ante ēñēmīnitawogaa. ³⁷ Bitō, Wængonguī beyæ nē apænebo ĩmopa, āmitawo. Wængonguī Ōnōwoca pōnō cæcā æninque botō eyepæ ēwocadinque nē nanguī cæbo ĩmopa, āmitawo. Mānōmaī ēwocabi inte do ēñēmi ĩnīnque bitō, Mōnō Awēnē nānō wææ angainō ante Pabodo mānīnonque ante yewæmongampa, ante, Nāwangā impa, ante apænebaīmipa. ³⁸ Wæætē mānīnō ante æcānō ēñēnāmaī ĩna tōmengā ingante wæætē mōnō ēñēnāmaī ingæimpa.

³⁹ Īñānāni, Mānōmaī impa, ante pōnēninque mīnitō, Wængonguī beyæ apænecæimpa, ante cæcæte ante cōwē nanguī cædāni. Ayæ, Pancadāniya wadāni nāni tede bai apænedānipa, ante adīnque mīnitō Baa ānāmaī ĩedāni. ⁴⁰ Incæte quiēmē cæmīni incæ mīni pōnencabo mīni godongāmæ watapæ quēwengūnque ante nōingā pōnente ædæmō cædāni.

15

Codito ñāni ōmæmongacäimpa, ante

¹ Ñōwo botō tōniñamīni ēñēedāni. Codito ingantedō ante botō do watapæ apænebo ēñēninque mīnitō mānīneque ante Ao ante wede pōnēninque edæ tæi ongōmīnitapa. Ñōwo guiquēnē mīnitō, Mānīne ante æbānō intawoo, ante oda cædāmaī incæmīnīmpa, ante botō adodō ante ædæmō odōmonte yewæmōmoī aedāni. ² Mānīne ante watapæ apænebo ēñēninque edæ mīnitō adode ante wede pōnēninque tæi ongōmīni inte edæ mānīne beyænque quēwēmaīmīnīpa. Wæætē mānīne

botö watapæ apænedö ante æmæ pönëmini inique mini pönënimämo incæ önömämoque pöni babaimpa.

³ Edæ mönö Codito tömengä nänö pönö cægainö ante botö ëñënö ante botö doyedë, Mänine ante mönö täno pönengäimpa, ante pönö apænebo ëñëmitapa. Nöwo wæætë, Eñencæminimpa, ante botö adode ante yewæmömo acæminimpa. Wængongui angä ëñente nani yewæmongainö bai iinque cædinque mönö Codito iñömö wënæ wënæ mönö cægainö ante teëmë mongænte wæætë wængacäimpa, ante impa.

⁴ Ayæ, Wængä ate tömengä baö ini ö ænte mäo daga wengadänimpa. Ayæ Wængongui angä ëñente nani yewæmongainö bai cædinque Codito mëönaa go adoönæque iñonte do ñäni ömæmonte miingä quëwengacäimpa, ante mänine ante impa. ⁵ Ayæ ñäni ömæmonte quëwëngä inte tömengä dobæ Pegodo weca ponte a ongongä acantapa. Ayæ ate tömengä nänö në ëmiñængainäni, Dote, nani änönäni weca dobæ ponte a ongongä adänitapa. ⁶ Ayæ ate mönö töniiñadäni quiniento ganca ayæ godömenque nangui inäni godongämæ ongöñönäni tömengä tömënäni weca do ponte edæ a ongongä adot-edæ agadänimpa. Iñäni iñömö pancadäniya nöwo do wengadänimpa. Pancadäniya nangui inäni në againäni incæ ayæ miinäni quëwënanipa. ⁷ Mäninäni adäni ate Itota wæætë Tantiago weca a ongongä agacäimpa. Ayæ ate tömengä nänö në da godongainäni weca adocä Itota ponte a ongongä agadänimpa. Itota mänömai cægacäimpa, ante botö, Mänine täno pönengäimpa, ante yewæmömopa.

⁸ Botö guiquënë në wæmpodingä bai inte wæyömete tömengä nöwo pöni botö weca a ongongä atabopa. ⁹ Edæ Codito tömengä nänö në da godongaïmo imo incæ botö wadäni tömengä nänö në da godongainäni bai wiï adobai imopa. Edæ Itota ingante godongämæ

nāni pōnencabo inānite nē togænte pangaimo inte botō wædāmo pōni imopa. ¹⁰ Edæ æbāmē imo incæte Wængonguī waadete pōnō cæcā beyænque botō mǎnōmaī imopa. Edæ tōmengā nānō pōnō cædō ante botō wīi ōnonque cæcæte ante æmoimpa. Wæætē wadāni wædænque cæyōnāni tōmengā waadete pōnō cæcā æn-inque botō godōmenque nanguī cætabopa. Incæte botō dicæ tōmēmoque adoboque cæbogaa. Wæætē Wængonguī nānō waadete pōnō cædō ænimo inte botō tōmengā tōnō cædinque nanguī cæbo imopa. ¹¹ Ininque botō apænebo incæ tōmēnāni apænedāni incæ mōnō Codito tōmengā nānō pōnō cægāinonque ante tōmāmōni apænemōnīpa. Mānīneque ante apænemōni ēñēninque mīnitō mānīneque ante pōnēmīnitapa.

Do wængāināni incæ ñāni ōmæmoncædānīpa, ante

¹² Ininque, Codito do ñāni ōmæmongacāimpa, ante apænemōni ēñēmīni incæte pancamīniya, Nē wængāināni dicæ ñāni ōmæmōnāniyaa, ante ædō cæte ānewēmīnīi. ¹³ Īñæmpa, Cōwē ñāni ōmæmōnāmaī ināni baī mōnō Codito incæ adobaī ñāni ōmæmōnāmaī incædongāimpa. ¹⁴ Ayæ Codito ñāni ōmæmōnāmaī ingā baī tōmengā waa pōni nānō pōnō cægāinō ante quīnante apænequēnēmōnīi. Edæ ōnonque pōni bacædōnīpa. Ayæ ōnonquedō ante apænemōni baī mīnitō mānīne ante pōnēmīni incæ ædō cæte quēwenguēnēmīnīi. ¹⁵ Mōnitō godōmenque Wængonguī ingante ante apænedinque, Codito ingante Wængonguī incæ angā ñāni ōmæmongacāimpa, ante apænetamōnīpa. Ininque, Nē wængāināni cōwē ñāni ōmæmōnāmaī inānīpa, ante mīni ānewēnō ĩñōmō nāwangā ĩ baī mōnitō Wængonguī nānō cægāinō ante babæ wapiticæ ante edæ apænecædōmōnīpa. Edæ, Cōwē ñāni ōmæmōnāmaī inānīpa, ante mīni ānewēnō

nāwangä i bai Wængonguī, Ñāni ömæmøe, ante ædö cæte anguënengä.

¹⁶ Ìñæmpa, Ñāni ömæmönāmaī inānīpa, ante mīni ānewēnō nāwangä i bai Codito incæ adobaī ñāni ömæmönāmaī incægacāimpa. ¹⁷ Ayæ Codito ñāni ömæmönāmaī ingä bai mīnitō mīni wede pönēnō incæ önonque pōnī pōnente incædōnīpa. Ìnīnque wentamō mīni mongænō ædö cæte ñā mēnongaquēnēmīnī. Mīni wēnæ wēnæ cædinō beyæ wentamō mongænte wæcædōmīnīpa. ¹⁸ Mānīnō ante mīni ānewēnō nāwangä i bai Codito nempo quēwēnīnque do wængaīnāni incæ do mempoga wænīnque ædö cæte quēwenguēñēnānī. Quēwēnāmaī incædōnānīpa. ¹⁹ Codito pōnō ængä beyænque mönō adopoque wænīnque wæætē wænāmaī quēwengæīmpa, ante mönō inguipogaque pōnēnīnque wæmo bai wadāni wædænque wæwēñōnāni mönō godōmenque nanguī wæwenguēñē incædōnīpa.

²⁰ Incæte Codito dobæ ñāni ömæmongacāī apa ānewēmīnī. Edæ waodāni tānomō amīñayonte tā pedāni bai cædinque Wængonguī adobaī, Do wængaīnāni inānite āmo ñāni ömæmoncædānīpa, ante cæcæte ante cædinque Codito Tānocā ingante do angä ēñēnīnque ñāni ömæmongacāīmpa. Nāwangä impa, ante āmo ēñēmaīmīnīpa. ²¹ Edæ waocā incæ adocanque ēñēnāmaī cæcā beyænque mönō wænguīmāmo pongatīmpa. Ayæ nē wænguēnēmō inte wæyōmonte Ñōwocā Waocā ēñagaingä inte wænīnque ñāni ömæmongä beyænque mönō ñāni ömæmonte quēwenguīmāmo adobaī pongatīmpa. ²² Edæ mæmæ Adäo wodi tōmengä tōnō tōmāmō godongämæ nē wænguēnēmō bagaīmō inte mönō tōmāmō adobaī Codito tōnō godongämæ nē ñāni ömæmonguīmō bagamōīmpa. ²³ Incæte to

amiñayedë tänömö nāni tā pedömö bai ïnogä inte mönö Codito adobai Tānocä ïnogä inte edæ tāno ñāni ömæmongacäimpa. Codito nempo nē quëwënömö guiquënë mönö ayämö ïnömö inte edæ tömengä nānö ponguïönæ iinque ba ate mönö māniñedë ate nē ñāni ömæmonguïmö ïmompā.

²⁴ Māniñedë ate inguipoga awënë odeyeyidi nempo ongoncoo incæ Codito tömancoo ö ænte ömæe ëwencæcäimpa. Ñænænāni nāni änömāmo adobai tömāmāmo ömæe ëwencæcäimpa. Tæi piñænāni nāni nanguï cædoncoo incæ Codito adocä incæ tömancoo wido cæcæcäimpa. Ayæ adocä nē Awënë Odeye ïnogä inte tömengä nempo ongoncoo wæætë edæ Mæmpo Wængonguï nempo edæ pædæ godongä æninqe Mæmpo Wængonguinque tömengānque adocānque Awënë Odeye ïnogä incæcäimpa. Māniñedë ate edæ ñöwo mönö quëwëmāmo iñömö edæ iinque baquïnö anguënë.

²⁵ Incæte Wængonguï Codito ingante, Bitö imite nē piinte cægāināni tömānāni ïnānite mö gongæncæbiimpa, ante cædinque tömengä önöwa gäänë nānö wææntodonganca edæ adocä Codito incæ māniñö nānö iinque cæganca nē Awënë ïnogä ingampa.

²⁶ Ayæ tömengä ingante nē piinte cædāni ïnānite æmæwo bæ tacä adinque adoque pōni mönö wænguïmāmo incæ ayæ ongö adinque Wængonguï, Mānimāmo dæ bacäimpa, ante māo ömæe ëwencæcäimpa. ²⁷ Tömengä nempo Wængonguï tömancoo pædæ godongä æninqe tömengä nē Awënë bacæcäimpa, ante do yewæmongatimpa. Mänömaïnö ante yewæmonte ongö incæte Wængonguï nē pædæ godönongä inte ædö cæte, Nāmā pædæ godömopa, anguingää, ante edonque acäimpa. ²⁸ Ayæ ate Wængonguï Wengä incæ, Mæmpo Wængonguï botö

nempo tōmancoo nē pædæ pōnongä inte tōmengä adocanque pōni Tæiyæ Awënë badinque tōmenganque tōmancoo ĕnempocæcäimpa, ante cæcæcäimpa. Mänōmaï cæte ate tōmengä adobaï Mæmpo Wængonguï nempo quëwëninque Mæmpo nänö änonque ante ëñente cæcæcäimpa.

²⁹ Pancadäniya edæ, Do wængainäni beyænque cæmōnipa, ante cædinque tōmënäni beyæ æpænë guidänipa. Īninque, Nñäni ömæmönämaï ingæimpa, ante mīni änewënö näwangä ĩ baï tōmënäni æbänö cæquënënäni ĩnänii. Edæ, Nñäni ömæmönämaï ingæimpa, ante näwangä ĩ baï edæ tōmënäni nē wængainäni beyæ quīnante æpænë guiquënënänii. ³⁰ Ayæ mīni änewënö näwangä ĩ baï mönitö ĩñömö quīnante möni wantæ ĩñö wantæ ĩñö wodo wænguīnö ante wæquënëmōnii. ³¹ Botö ĩimö ĩñö ĩimö ĩñö do wæwocabo ĩnōmo ĩmopa, ante näwangä ämopa. Botö mönö Awënë Itota Codito nempo quëwëninque mīnitö ĩmīnite ante pōnëninque watapæ tobopa, ante näwangä antawoo. Edæ botö tōniñamīni ĩñōmīnite botö mäninö ante näwangä äñimo inte, Wæwocabo ĩmopa, ante adobaï, Näwangä ĩmpa, ante ämo ëñëmaïmīnipa. ³² Waomö mönö æinënö æncæte ante botö epetoidi babæidi baï ĩnäni tönö guëa wæætedö wæætë cæbo baï önonque cæte incædönimpa. Edæ, Do wængainäni ñäni ömæmönämaï incædänimpa, ante näwangä ĩ baï botö, “Īimö ate mönö æmæwo wænguinque ante cænte bete tocæimpa,” ante nänii änewënö baï ante ee quëwencædōmoimpa.

³³ Īñæmpa mänōmaïnö ante tedewënäni ëñëninque mīnitö wæætë oda cædämaï imæwedäni. Edæ do yewæmōninque, “Wiwa cædäni tönö guëa cædinque bitö adobaï wapiticæ quëwenguinque godongämæ cæbipa.”

³⁴ Ante wææ äñäni ëñëedäni. Edæ, mīnitö wënæ wënæ cæmīni adinque Wængonguï ingante ante ëñënämaï ĩnänii

iñömö oda cæbainäni. Mänömaï beyæ minitö guingo imonte wæquënemini inömini inte nö cæte quëwëninque edæ wënæ wënæ cædämaï ïedäni.

Do wængainäni iïmaï ñäni ömæmoncædänimpa, ante

³⁵ Bitö, Do wængainäni æbänö cæte ñäni ömæ-monguïnänii, ante ämitawo. Ayæ, Ñäni ömæmöninque mönö baö quinö bai ëñate ponguimöö, ante ëñencæte ante wæbitawo. ³⁶ Ìñæmpa önonquedö ante wæbi awædö. Edæ waocä tömëmö quiyacä ate yabæque ñömääte ate tä bocate pæðimö bai mönö baö adobai inte ñömængæimpa. ³⁷ Ìñæmpa todigo incæ wawæ incæ bitö, Tä bocate pæcæimpa, ante cædinque do pæðiwæ tömëwæ ænämaï inte tömëmonque ænte godö quiyabi ate tä bocate pæpa. ³⁸ Incæte, Tömëwæ æbänö iwæ pæquiwæ, ante nämä nänö angainö bai cædinque Wængonguinque pönö badongä ate tä bocate pæpa. Wamö tä bocate pædinque æbänö incaquiï, wamö æbänö incaquiï, ante do ëñengaingä inte Wængongui pönö badongä ate wainca wainca incapä.

³⁹ Tömännö baö wii adoyö bai ëñompa. Mönö waomö baö wayö ëñamompa. Ööingäidi baö wayö ëñadänipa. Ayamöidi baö wayö ëñadänipa. Gäyæidi baö wayö ëñadänipa. ⁴⁰ Ayæ öönæde quëwënäni wayö mongëñönäni inguipoga quëwëmö iñömö wayö ëñamompa. Ìniquë öönæde quëwënäni waa nani ëñadö wayö iñonte inguipoga quëwëmö waa pöni mönö ëñayö guiquënë wii adobai ëñamö imompa. ⁴¹ Woyowotæ apäicä iñömö itæde nænque nänö apai bai wii apäicampa. Pönömenque pöni apäicampa. Nëmöidi guiquënë wadö bai apäidänipa. Edæ nëmöidi incæ pancadäniya ñämöinäni inte wædænque apäiyönäni pancadäniya waa pöni ëmönäni inte guinë nanguï apäidänipa.

⁴² Mäniī quiyadimō yabæque ñömäate ate tä bocate pædimō bai mönō adopoque wæmō ate mönō baō adobai aquiñō inte ñömæmpa. Wæætē iincayæ ate mönō baō ñömäadāmai inguinque wæætē ñāni ömæmonguimō imōimpa. ⁴³ Ayæ mönō guiññēate wægaiñō wido cæte ate mönō waa pōni ēñāquinque ñāni ömæmongæimpa. Edæ mönō aquiñō wido cædinque mönō tæi piññēñō baaquinque ñāni ömæmongæimpa. ⁴⁴ Edæ inguipogaque quëwëninque mönō ēñayō wido cæte ate mönō öönädē pōniwoca ēñate ewocadinque mönō waiñō pōni ēñate ñāni ömæmongæimpa.

⁴⁵ “Adäö wodi tänocä inongä inte nē ewocacä badinque quëwengacäimpa,” ante yewæmongatimpa. Ayæ adobai Adäö wodi bai Ñöwocä mönō Codito incæ nē ewocacä inte quëwëninque mönō imote pönongä æninque ewocate quëwëmompä. ⁴⁶ Inguipogaque nē quëwengä guiquënë tãno pongacäimpa. Mempoga nē Quëwënogä guiquënë ñöwoque ayæ pöningä inte nē Quëwengä ingampa. ⁴⁷ Tãnocä ingante badoncæte ante Wængongui onguipoi guiidimōi æninque badongacäimpa. Nöwocä guiquënë öönädē quëwengaingä inte pongacäimpa. ⁴⁸ Inguipogaque ante quëwëñāni guiquënë inguipoga tãno quëwengaingä bai adobai inänipa. Öönädē mönō goquincabo guiquënë öönädē quëwente Pongaingä bai adobai imompä.

⁴⁹ Inguipogaque quëwengä nänō ēñayō bai mönō adobai ñöwo ēñamompä. Iincayæ ate guiquënë öönädē quëwente nē Pongaingä nänō ēñayō bai mönō adobai ēñāquimō imompä.

⁵⁰ Botō tönñamini apænebo ēñeedāni. Adopoque ēñagaingä inte Wængongui Awënë Odeye nempo ædō cæte guite quëwenguingää. Nē aquiññō ñömænguiññō ēñadongä incæ tömengä mempoga ēñadāmai inte ædō

cæte baö ñömädāmaī iñö ēñaquiringā. ⁵¹ Mönö wao-cabo wēēnēhedē mönö ēñēnāmaī ingainö ante botö tæcæ ēñēnimo inte ñöwo edonque apænebo ēñēedāni.

Wii tömämö wænguimö imompa. Incæte tömämö iñontobæ wayonque ēñaquimö imompa. ⁵² Edæ todompeta mönö ancadeca æmæwo pönī nanguī öönāni ate mönö awinca adopoque bomö cæyömönte iñontobæ bacæimpa. Edæ todompeta tæcæ we öönönāni do wængaināni incæ ñömænāmaī nāni inguinque ñāni ömæmoncædānimpa. Māniñedē edæ wayonque pönī mönö tömämö ēñacæmöimpa. ⁵³ Edæ mönö baö mönö aquii ñömænguiñonque wido cæte ate mönö ñömænāmaī inguiñonque ēñaquinque impa. Ayæ mönö aquii wænguiñö ēwente ate waiñonque mönö wænāmaī inguiñö ēñacæimpa. ⁵⁴ Mönö ñömænguiñö ēñamö adinque Codito waiñö pönongä ænte ēñadinque mönö baö ñömænāmaī ingæimpa. Ayæ mönö wænguiñö ēñamö adinque tömengä mönö wænāmaī inguiñö ante waiñö pönī pönongä ēñacæimpa. Mänömaī cæcä ate dodāni nāni yewæmönöte angainö tömäā iinque cæte ingæimpa. Edæ iimaī ante yewæmongadānimpa. “Mönö Codito nē tæi piñænongä inte mönö wænguimämo godö ömæe ēwēninque gänä cæcæcäimpa. ⁵⁵ İninque önonque bagai inte mönö wænguimämo iñömö dicæ tæi piñænte cæpa æmæwo wænguimö. Mönö wænguimämo incæ dicæ daapa emiñæmpa guii wænguimö.”

⁵⁶ Mönö wænæ wænæ cægainö beyænque mönö daapa guite bai pante wæquinque nē wænguēnēmö ingamöimpa. Ayæ ēñēnāmaī cæyömönte Wængongui wæ angä beyænque mönö nē pante wæquinque nē wænguēnēmö bagamöimpa. ⁵⁷ Wæætē mönö Awēnē Itota Codito gänä cædinque mönö wænguēnēmämo ante godö ömæe ēwengä beyænque Wængongui mönö imonte pönö

cæcä ate gänä cæmöimpa. Ìninqe, Mänömaï waa pöni cæcampa, ante pönëninque mönö Wængonguï ingante waa ate pönëninque apænecæimpa.

⁵⁸ Mänömaï beyæ botö nê waadete tönïñamini ëñeedäni. Minitö, Mönö ïmonte bæ tadämaï incædänimpa, ante adiyæ tæi ongonde wææ cæedäni. Edæ, Mönö Awënë nempo quëwëninque nanguï cæmö ïninqe mönö cædinö ïñömö edæ cöwë ëwënämaï ingæimpa, ante pönëninque minitö mönö Awënë beyæ ante cöwë godömenque gomonga cæcæminimpa, ämopa.

16

Wængonguï quïnäni beyæ iïmaï cæte godongæimpa, ante

¹ Nöwo ïñömö minitö godonte äinta ante, Wængonguï quïnäni beyæ impa, ante mini godonguënënö ante apänebo ëñeedäni. Gadatiabæ ïñömö Itota ingante godongämæ näni pönencabo ïnänite do änimo inte botö minitö iminute adobaï ante iïmaï ämo cæedäni. ² Minitö tömämïni, Botö ænincoo æpodö i, ante adinque, Pancaa Wængonguï quïnäni quï baquimpa, ante cædinque Wængonguï itæde ïñö pancacooga nänënë cö cædinque wacä Wængonguï itæde ïñö pancacooga nänënë cö cædinque ee mäedäni. Ìninqe wæætë wæætë cö cæte eyepæ mämïni adinque botö minitö weca ponte adinque, Godömenque cöö cæedäni, ante änämaï inguënëmo ïmopa. ³ Edæ botö minitö weca ponte äñömo minitö, Ìnänäni nö cædönäni inte mönitö godönincoo ænte mäo godoncædänimpa, ante odömömïni adinque botö wæætë tömënäni beyæ cadota ante yewæmoncæboimpa. Ayæ cadota tönö minitö pönönoncoo tönö botö iïnäni ïnänite pædæ godöninque da godömo ænte mäo Eedotadëë gote nënempocædänimpa. ⁴ Ayæ Wængonguï

Ao angä ate botö tömënäni bai adobai gobo adinque tömënäni botö tönö godongämä edæ gobainänipa.

Īmaī gocæboimpa, ante

⁵ Cöwë Mäatedöniabæ wodo pänta gocæboimpa. Īn-
inque mänimæ täno wodo pänta gote ate botö ayä
wæätë mīnitö weca poncæboimpa. ⁶ Ayä mīnitö weca
pōninque wabänö wantæ ĩñö quëwente goquïmo. Æbämë
cæcæboimpa. Edæ, Quëwente ate ædömë gomonga gocæ
cæyömo mīnitö botö tönö godongämä waa cæmīni ate
waa gocæboimpa, ante pōnëninque botö wabänö godö-
menque quëwëninque tömää mönö yoguīntedæ incæ
mīnitö weca quëwencæboimpa. ⁷ Edæ, Botö wodo pänta
gocæ cædinque mīnitö weca ñöwo pömo bai wantæ ĩñö
ëñaquinque incædönimpa, ante pōnente wædinque botö
wīī ñöwo pōinëmo ĩmopa. Wæätë, Wængonguī Ao angä
ate botö ĩncayä ate mīnitö weca ponte wantæpiyä
quëwëninque tocæboimpa, ante pōnëmopa. ⁸ Wæätë
möni oodeocabo äämä Pentecotee möni änömä ĩnque
beganca botö Epeto adoyömö quëwencæboimpa. ⁹ Edæ
Epeto ĩñömö quëwënäni wede pōnente bacædänimpa,
ante botö guite apænëquinque odemö bai wi ænete bai
ongö abopa. Ayä adobai, Në piinte cædäni nanguī ĩnäni
mä ongönänipa, ante adinque botö adoyömö quëwën-
inque nanguī wææ apænecæboimpa.

¹⁰ Tımoteo mīnitö weca wabänö ponguingä. Pongä
ĩnque mīnitö wæätë, Mönitö weca guīñënamai
inte quëwencæbiimpa, äninque tömengä ingante waa
cædäni. Edæ botö në cæbo ĩmo bai tömengä adobai
Wængonguī beyænque në cæcä ingampa. ¹¹ ĩnque,
Tımoteo önonque cæcampa, ante tedewënamai inte
mīnitö tömengä ingante Baa änämai incæmīnimpa.
Wæätë waadete cædinque da pōnömīni ate tömengä
piyänë cæte botö weca adodö poncæcäimpa, ämopa.

Edæ, Mönö tönĩñadāni tönö Tımoteo godongāmæ poncæcāimpa, ante pönēninque botö wānō cōmopa.

¹² Botö mönö tönĩñacā Apodo ingante guiquēñē, Mönö tönĩñadāni tönö bitö coodintoidi weca ēñate pōe, ante ancaa āmo incæte tōmengä wæætē, Nōwo wĩi goquĩmo, ante Baa angantapa. Incæte Wængonguĩ Ao angä ate tōmengä iincayæ ate mīnitö weca cōwē poncæcāimpa.

Waa quēwencæminimpa, ante

¹³ Mīnitö guiquēñē cōwä ate nāmā wææ aedāni. Wede pönēmīni inte tæi gongænte ongöedāni. Æmæwo pæ-gaimīni inte tæi piñænte entawēninque guĩñēnāmaĩ inte ee cæedāni. ¹⁴ Ayæ tōmää quiēmē cæmīni inte waadete pönēninque cæedāni āmopa.

¹⁵ Botö tönĩñamīni mīnitö iĩmaĩ ante do ēñēmīnipa. Acayabæ iñömö tāno pönengaināni inte Etepānā nāni quēwencabo iñömö, Wængonguĩ quīnāni inānite nē cæmōni bacæmōnimpa, ante nōwo cædānipa cæmīnii.

¹⁶ Īninque mīnitö Wængonguĩ quīnāni beyæ nē cædīnāni inānite Ao āninque piyænē cædinque tōmēnāni nāni ānō bai do ēñente cæedāni. Ayæ, Wadāni adobaĩ, Mönö tönö godongāmæ nanguĩ cædānipa, ante adinque mīnitö tōmēnāni nāni ānō bai do ēñente cæedāni.

¹⁷ Etepānā tönö Podotōnato ayæ Acaico botö weca pōninque mīnitö botö beyæ mīni cæinēñō ante do cædāni ate nanguĩ totabopa. ¹⁸ Edæ tōmēnāni pönö apænedāni ēñēninque mīnitö wampo pōnente tæi piñænte ewocamīnitawo. Ayæ adobaĩ pönö apænedāni ēñēninque mōnitö wampo pōnente tæi piñænte ewocamōnipa. Mānōmaĩ nē pönö cædināni inānite mīnitö wæætē waa ate pönēninque cæquēñēmīni ĩmīnipa.

¹⁹ Atiabæ iñömö Codito ingante godongāmæ nāni pōnencabo nāni cabo nāni cabo tōmānāni mīnitö ĩmīnite ante pönēninque, Waa quēwencæminimpa,

ante apænedänipa. Aquidæ tönö Pidica nāna gæncaya adobaï ayæ tömëna oncönë Codito ingante pönente godongämæ pöninque nāni pönencabo adobaï mīnitō imīnite waadete pönëninque, Mönö Awënë nempo waa quëwencæmīnimpa, änänipa. ²⁰ Mönö tönīñadāni tōmānāni, Waa quëwencæmīnimpa, ante apænedänipa. Mīnitō guiquënë mīni cabo godongämæ pö bee tēninque waadete pönente waa apæneedāni, ämopa.

²¹ Botö Pabodobo iñömö tæcæ tōmëmo önompoca yewämöninque, Waa quëwencæmīnimpa, ante tōmëmo yewämömopa.

²² Ecänö mönö Awënë ingante waadete pönënamāi ina iñömö tōmengä nānō wænguinque mänōmai cæcampa tōö. Botö iñömö wæætë, Mönitō Awënë imi pöe, ante wæbopa.

²³ Mönö Awënë Itota waadete pönö cæcä æninque mīnitō tōmengä nānō waadete pönö cædü entawëninque waa quëwencæmīnimpa. ²⁴ Codito Itota nempo mönö quëwencabo imompa, ante pönëninque botö mīnitō imīnite waadete pönëmopa. Mäninque ante yewämömopa.

Wængongui nänö Apänegainö
New Testament in Waorani (EC:auc:Waorani)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Waorani

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Waorani [auc], Ecuador

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Waorani

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30
